ΚΥΘΗΡΙΟΙ, μὴν ἀπατᾶσθε. Συγκοινωνίαν οὐδέποτε θ' ἀποκτήσετε ἐὰν δὲν κάμετε λιμάνι.

ΚΥΘΗΡΙΟΙ, Μὴ λησμονεῖτε ὅτι ὑποφέρετε ταξειδεύοντες, καὶ δόσατε τὸν ὀβολόν σας γιὰ τὸ λιμάνι.

ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ

ΤΟ ΛΙΜΑΝΙ! Αὐτὸ ἂς εἶνε ἡ μοναδικὴ ἀκέφις παντὸς Κυθηρίου ἀγαπῶντος τὸν τόπον εἰς τὸν ὁποῖον ἐγεννήθη καὶ ἐμεγάλωσε.

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΑΪΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

ΕΤΟΣ Α'. — ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'. | ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΜΙΑΟΥΛΗ 42: ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ | ΤΕΤΑΡΤΗ 15 ΙΟΥΛΙΟΥ 1925—ΑΡΙΘ 14

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΟΣ

Ἀναμφισβητήτως ἡ συμβολὴ τῆς «Φωνῆς τῶν Κυθήρων» εἰς τὴν πρόοδον τοῦ ζητήματος πρὸς κατασκευὴν λιμένος ἐν τῇ Νήσῳ μας ὑπῆρξεν ἀληθῶς μεγάλη, καὶ μετ' εὐγνώμονος ἀναμνήσεως οἱ μεταγενέστεροι θ' ἀναφέρουν τὴν ἀποτελεσματικὴν αὐτῆς πρωτοβουλίαν.

Ἡ ἀντίληψις ὅμως αὐτῆς ὅτι καλύτερον προάγεται τὸ ζήτημα ἐὰν ἀνοίξῃ τὰς στήλας της πρὸς συζήτησιν περὶ τοῦ ποῦ εἶνε τὸ καταλληλότερον μέρος κατασκευῆς τοῦ λιμένος ἐνῶ τὸ μέρος ἐξελέγη πρὸ ἐτῶν, δὲν εὑρίσκει, ἐμὲ τοὐλάχιστον, σύμφωνον.

Διότι ὡς φρονῶ, πρόκειμένου περὶ ἔργου ἐπειγούσης φύσεως καὶ μεγάλης σοβαρότητος καὶ σημασίας διὰ τὴν ἰδιαιτέραν πατρίδα μας, συζήτησις, ἔστω καὶ ἀκαδημαϊκῶς διεξαγομένη καὶ μάλιστα ὑπὸ προσώπων μὴ εἰδικῶν, ζημίαν μόνον θὰ ἠδύνατο νὰ προξενήσῃ.

Καὶ τὴν ζημίαν αὐτὴν τὴν βλέπει κανεὶς εἰς τὴν καταδηλωθεῖσαν μεταξὺ τῶν Κυθηρίων διαίρεσιν ἐκ τῶν ὁποίων ἄλλοι μὲν ὑποστηρίζουν ὡς καταλληλότερον μέρος διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ λιμένος τὸ Διακόφτι, ἄλλοι δὲ τὴν Φυρὴν καὶ ἄλλοι τὴν Πλατεῖαν Ἄμμον. Καὶ ἐπ' αὐτοῦ ὀφείλω νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τῶν συμπολιτῶν μας κρούων τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου. Διότι ἡ ἐκδηλωθεῖσα διαίρεσις ἀπορρέουσα κυρίως ἀπὸ σκέψεις ὀπισθοβούλους, κλονίζει ἐκ βάθρων τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου, καὶ ἐὰν αὕτη ἐξακολουθήσῃ θὰ συντελέσῃ ἀσφαλῶς εἰς τὴν πλήρη ἀποτυχίαν του.

Μόνον ἡ σύμπνοια καὶ ἡ ἀλληλεγγύη μεταξὺ τῶν ἀπανταχοῦ τῆς Γῆς Κυθηρίων καὶ τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἐράνων δύνανται νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν ἐπιτυχίαν τῆς κατασκευῆς τοῦ Λιμένος.

Ὁ κ. Κων. Μυλωνόπουλος ὁ καὶ τολμηρότερος πάντων συζητητὴς ἀλλὰ ἀνίδεος περὶ τὰ μηχανικὰ καὶ ναυτικὰ ζητήματα, ἀπεφάνθη κατὰ τρόπον κατηγορηματικὸν ὅτι τὰ δαπανηθησόμενα ἑκατομμύρια θὰ καταποντισθοῦν τάχα εἰς τὸν βυθὸν τῆς Φυρῆς Ἄμμου, εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν κατεσκευάζετο ἐκεῖ ὁ λιμήν, παρέσχε δὲ ἀφθόνους συμβουλὰς εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐράνων.

Δὲν φανταζόμεθα νὰ εὑρίσκωνται κυθήριοι πιστεύοντες, μηδὲ καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ὑπὲρ τοῦ Διακοφτίου ἐνδιαφερομένων, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐράνων ἡ ἀποτελουμένη, ὡς μυριάκις ἐτονίσθη καὶ ὡς εἶνε πασίγνωστον, ἀπὸ ἀνθρώπους καὶ πεῖρας καὶ ἀξίας καὶ πατριωτισμοῦ καὶ ἐντιμότητος, θὰ ρίψῃ εἰς τὸν βυθὸν τῆς Φυρῆς Ἄμμου τὰ χρήματα τῶν Κυθηρίων ἁπλῶς καὶ μόνον διότι ἐξετέθη ὑπὲρ τοῦ μέρους ἐκείνου. Τοιοῦτον τι εὐτυχῶς δὲν συμβαίνει, οὔτε καὶ φόροι βαρύτατοι θὰ ἐπιβληθοῦν, οὔτε ρήγματα καὶ καταποντισμοὶ καὶ ἄλλα τρομερὰ πράγματα θὰ συμβοῦν ὡς ὁ κ. Μυλωνόπουλος πλανώμενος προοιονίζεται.

Ἡ Φυρὴ Ἄμμος ὡς ἄριστα καὶ σαφῶς ὁ κ. Τσαμπηρᾶς κατὰ τὴν σύσκεψιν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος ἀνέπτυξε, παρέχει ὅλα τὰ πλεονεκτήματα, καὶ συνθέσεως ἐδαφικῆς καὶ στερεότητος πυθμένος, καὶ ἀποκλεισμοῦ πάντων τῶν ἀνέμων, καὶ τὸ σπουδαιότερον πάντων, οἰκονομίαν χρόνου καὶ ἀποστάσεων καὶ διευκόλυνσιν προσεγγίσεως τῶν ἀτμοπλοίων. Καὶ πάντα ταῦτα κατόπιν μελέτης εἰδικῶν μηχανικῶν ἐπὶ τῆς ὁποίας ἡ ἐπιτροπὴ ἐστηρίχθη διὰ νὰ προβῇ κατόπιν εἰς τὴν ἔκκλησιν πρὸς τοὺς συμπολίτας μας διὰ τὴν συλλογὴν ἐράνων.

Διὰ τοῦτο καιρὸς εἶνε ν' ἀφήσωμεν τὰς συζητήσεις καὶ ν' ἀκολουθήσωμεν πιστῶς τὴν Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν καὶ νὰ συντρέξωμεν αὐτὴν εἰς τὸ ἔργον της μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ μᾶς ὁδηγήσῃ εἰς ἀσφαλῆ ἐπιτυχίαν. Διότι δὲν εἶνε ὀρθὸν ἄλλως ν' ἀπογοητεύωμεν ἀνθρώπους οἵτινες χωρὶς οὐδὲν προσωπικὸν συμφέρον νὰ ἔχουν παρὰ μόνον ἀγάπην πρὸς τὴν ἰδιαιτέραν Πατρίδα μας, ἐργάζονται ὑπεράνθρωπως διὰ τὴν ἐπιτυχίαν ἑνὸς εὐγενοῦς σκοποῦ ὅστις ἀπὸ μακροῦ ἀπετέλει τὸ ὄνειρον τόσων καὶ τόσων κυθηραϊκῶν γενεῶν.

Καὶ διὰ νὰ καταλήξω δὲν ἔχω παρὰ νὰ κάμω σύστασιν πρὸς τοὺς ἐν Κυθήροις διαμένοντας συμπολίτας, τοὺς ἀμεσότατα ἄλλως τε ἐνδιαφερομένους διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς κατασκευῆς τοῦ λιμένος, ὅπως ἀφήνοντες κατὰ μέρος τὰς συζητήσεις, παράσχουν καὶ τὴν ἠθικὴν καὶ τὴν ὑλικὴν συνδρομήν των εἰς τὴν ὑπόθεσιν, ἐπίσης δὲ πρὸς τοὺς κ.κ. Προέδρους τῶν Κοινοτήτων μας οἱ πλεῖστοι τῶν ὁποίων οὐδὲ ἀπήντησαν κἂν εἰς τὴν πρώτην ἐγκύκλιον τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅπως σπεύσωσι νὰ συστήσωσι κατὰ κοινότητας ἐπιτροπὰς συλλογῆς ἐράνων, ἵνα τὸ ταχύτερον δυνηθῇ ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ κάμῃ ἔναρξιν τοῦ σωτηρίου διὰ τὴν Νῆσον μας ἔργου.

ΧΑΡ. ΕΜ. ΑΡΩΝΗΣ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΦΥΛΛΑ

Ἀγαπητὴ ΑΡΤΕΜΙΣ

Θὰ ἤμην ἄδικος ἂν ἠρνούμην ὅλα ὅσα ἀναφέρεις εἰς τὸ γράμμα σου. Νομίζω ὅμως ὅτι δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ δοθῇ τόση σημασία σὲ ζήτημα τὸ ὁποῖον εἶνε ἁπλούστατο, καὶ τὸ ὁποῖον περιέπλεξαν αἱ κοινωνικαὶ συνθῆκαι. Ὅταν λέμε ὅτι μιὰ γυναῖκα εἶνε ἄπιστη, ἐννοοῦμεν βέβαια ὅτι ἀπατᾶ τὸν ἄνδρα της ἂν εἶνε παντρεμμένη, ἢ τὸν ἐραστή της ἂν εἶνε ἀνύπαντρη. Γιὰ νὰ τὸ κάμῃ ὅμως αὐτὸ σημαίνει ὅτι δὲν κάνει ἄλλο παρὰ ν' ἀκούσῃ τὴν ἐσωτερικὴ φωνὴ τῶν ἐπιθυμιῶν της τὰς ὁποίας τῆς ἀναπτύσσει ποῖος ἄλλος ἀπὸ τὸν ἔρωτα. Καὶ ὁ ἔρως εἰς τὰς γυναῖκες εἶνε βέβαιον ὅτι ἀναπτύσσεται πολὺ εὔκολα ἀλλὰ καὶ δὲν διαρκεῖ πολύ. Ἡ συχνὴ ἀλλαγὴ εἶνε ἡ τέρψις των, ὅπως συμβαίνει εἰς αὐτὰς καὶ μὲ τόσα ἄλλα πράγματα εἰς τὴν καθημερινὴ ζωή.

Ἀνέφερες εἰς τὸ γράμμα σου ἰδιαιτέρως ἐκεῖνο ποῦ λέγει ἠmadame de Rieux, ὅτι «ὁ ἔρως, τὸ πάθος αὐτὸ ποῦ ἔγεινε γιὰ νὰ μᾶς κάμῃ εὐτυχεῖς ὅταν εἶνε βαθὺ αἰσθητός, δὲν ἠμπορεῖ νὰ μᾶς φέρῃ εὐτυχία.» Ἀλλ' ἀκριβῶς νομίζω, ἂν ἐπρόκειτο μέσα εἰς ἕνα λεγόμενον σταθερὸν καὶ βαθὺ αἰσθητὸν ἔρωτα νὰ εὕρῃ κανεὶς τὴν εὐτυχία του, τότε αὐτὸ δὲν θὰ ὀνομάζετο ἁπλῶς ἔρως. Θὰ ἦτο δὲ ὑπέρτερον τῆς ἀνθρωπίνης θελήσεως καὶ ὄχι φυσιολογικὸν ἡ παραμονὴ εἰς ἕνα αἴσθημα τὸ ὁποῖον μέσα του φέρνει τὰ δύο ἰσχυρότερα δηλητήρια τῆς καταστροφῆς του, τὴν πλῆξιν δηλαδὴ καὶ τὸν κόρο. Ἀλλὰ θὰ ἔπρεπε νὰ κάμῃ κανεὶς διάκρισιν μεταξὺ ἔρωτος καὶ ἔρωτος. Ὅλοι ὁμιλοῦν γιὰ τὸν ***ἀληθινὸν*** ἔρωτα διότι νομίζουν ὅτι μόνον ἀπὸ ἕνα τέτοιον ἔρωτα θ' ἀντλήσουν εὐτυχία. Ἀλλὰ ποῦ θὰ τὸν εὕρουν καὶ πῶς εἶνε ὁ ἀληθινὸς αὐτὸς ἔρως τὸ ἀγνοοῦν.

Ὁ Ἀλφόνσος Κὰρ γράφει κάτι γι' αὐτὸ μὲ τὸ ὁποῖον δὲν ἠξέρω ἂν θὰ συμφωνήσῃς ἢ μᾶλλον ἂν θὰ συμφωνήσουν οἱ ἄνδρες. Λέγει λοιπὸν ὅτι, ὁ μόνος ἔρως τὸν ὁποῖον θὰ ἠμποροῦσε κανεὶς νὰ λογαριάσῃ, ὁ μόνος γιὰ τὸν ὁποῖον θὰ ἠμποροῦσε νὰ ὑπερηφανευθῇ εἶνε ὁ ἔρως μιᾶς γυναικὸς ποῦ εἶχεν ἐραστάς.—Ὁ ἔρως μιᾶς νεαρᾶς κόρης αὐτὸς καθ' ἑαυτὸς εἶνε μᾶλλον γιὰ τὸ φύλλον, παρὰ γιὰ τὸ ἄτομον.—Ἡ νέα κόρη σᾶς ἀγαπᾶ ἴσως διότι εἰσθε ***ἄνδρας*** καὶ αὐτὴ εἶνε ***γυναῖκα***.—Ἡ γυναῖκα ἡ ὁποία εἶχεν ἐραστὰς καὶ ἡ ὁποία ἠμπορεῖ νὰ συγκρίνῃ, ἡ ὁποία δὲν ἔχει στὰ μάτια της μιὰ φανταστικὴ εἰκόνα ποῦ προσκολλᾶται σὰν μάσκα εἰς τὸν πρῶτον ἄνδρα ποῦ παρατηρεῖ, καὶ τὸ στόλισμα ἑνὸς θελγήτρου ποῦ δὲν ἔχει, ἡ γυναῖκα αὐτὴ σᾶς ἀγαπᾶ διότι εἰσθε ***σεῖς***, διότι εἶνε αὐτή.—Ὁ ἔρως τῆς πρώτης εἶνε ἡ ἕλξις τοῦ ἑνὸς φύλλου πρὸς τὸ ἄλλο. Ἐὰν αὐτὴ δὲν ἠγαποῦσε σᾶς θ' ἀγαποῦσε κατ' ἀνάγκην ἕναν ἄλλον. Ὁ ἔρως αὐτὸς εἶνε ἡ ἱκανοποίησις μιᾶς ἀνάγκης. Ἡ νεαρὰ κόρη σᾶς ἀγαπᾶ ὅπως θ' ἀγαποῦσε τὸ νερὸ ποῦ τὴν δροσίζει ὅσο καὶ ἂν θὰ ἦτο βορβορώδες καὶ δυσάρεστο ὅταν ἐπρόκειτο νὰ τὸ πιῇ.—Ὁ ἔρως τῆς δευτέρας εἶνε ὁ ἔρως τοῦ ἀτόμου. Ἐὰν αὐτὴ δὲν σᾶς συνήντα, θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ μὴν ἀγαποῦσε κανένα ἄλλον. Αὐτὴ σᾶς ἀγαπᾶ ὅπως ἄγαπᾶ κανεὶς τὸ λικὲρ τὸ ὁποῖον θὰ ἐδιάλεγε ἀνάμεσα σ' ἑκατὸ ἄλλα καὶ τὸ ὁποῖον πίνει, ἔχει διότι δίψᾳ ἀλλὰ διότι εἶνε γλυκὺ καὶ εὐχάριστο εἰς τὴν γεῦσιν.»

Τώρα ὅσον ἀφορᾶ τὴ ζήτημα τοῦ κακοῦ ποῦ προξενεῖ, ὅπως γράφεις, ἡ ἀπιστία δὲν ἔχω παρὰ νὰ συμφωνήσω. Καὶ τοῦτο διότι ὁ ἐγωϊστικὸς χαρακτὴρ μας ἀσυνείθιστος εἰς τοιούτου εἴδους τρυφερότητες—ἂν ἐπιτρέπεται ἡ ἔκφρασις—πλήττει βέβαια καὶ στενοχωρεῖται ὅταν τὸ ἀντικείμενον τὸ ὁποῖον ἐλάτρευε τὸ βλέπει ἄξαφνα νὰ τὸ λατρεύῃ ἄλλος στὴν ἀγκαλιά του!

Καὶ δυστυχῶς δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ὑποχρεώσῃ κανεὶς τὸν ἄλλον νὰ τὸν ἀγαπᾷ αἰωνίως ἢ νὰ μὴ ἀγαπᾷ ἄλλον. Κάθε πίεσις εἰς τὸν ἔρωτα, λέγει ἡ κυρία Riccoboni μακρὰν τοῦ νὰ ἐξασθενήσῃ τὸ πάθος δὲν κάνει ἄλλο παρὰ νὰ τὸ αὐξήσῃ. Ἡ βία προσθέτει καὶ ὁ D' Argens, εἶνε ἡ μήτηρ τῶν πόθων. Τὸ ν' ἀντιταχθῇ κανεὶς εἶνε τὸ ἴδιο μὲ τὸ νὰ δίδῃ εἰς τὰς κλίσεις τῆς φαντασίας της περισσοτέραν δύναμιν καὶ περισσοτέραν ἐλαστικότητα. Ἐκείνη ἡ ὁποία θὰ ἦτο ἀπὸ χαρακτῆρος φρόνιμη γίνεται κοκέττα ἀπὸ πεῖσμα. Ὡς γνωστὸν δὲ καὶ ἡ ἀντιλογία εἰς τὰς γυναῖκες δὲν ἔχει μικρότερα ἀποτελέσματα. Τὸ ν' ἀπαγορεύσῃς σὲ μιὰ γυναῖκα κάτι τι, λέγει ὁ Blondel, εἶνε τὸ ἴδιο σὰν νὰ θέλῃς νὰ ἐξεγείρῃς τὴν περιέργειά της. Ἡ ἀπαγόρευσις παροξύνει καὶ ἀνάβει τοὺς πόθους οἱ ὁποῖοι συνήθως εἶνε σφοδροὶ γιὰ τὰ ἐπιτρεπόμενα πράγματα ἀλλ' ἀχόρταγοι γιὰ τ' ἀπηγορευμένα.

Παραπονεῖσαι εἰς τὴν ἐπιστολή σου, ἀγαπητὴ Ἄρτεμις, ὅτι δικαιοσύνη δὲν ὑπάρχει γιὰ τὰς γυναῖκες ἐκ μέρους τῶν ἀνδρῶν. Δὲν συμφωνῶ μαζύ σου. Πόσοι καὶ πόσοι ἄνδρες δὲν σᾶς ὑπεστήριξαν, παρὰ τὴν γνώμην τῆς δεσποινίδος de Sommery ἡ ὁποία ἀνακράζει, ὅτι εἶνε φαινόμενον νὰ συναντήσῃ κανεὶς γυναῖκα ποῦ νὰ ἠμπορῇ νὰ κάμῃ εὐτυχῆ τὸν ἄνδρα της!

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐγὼ τοὐλάχιστον, σᾶς ἀναγνωρίζω τὰ δίκαιά σας ἀλλ' ἐκτιμῶ ἰδιαιτέρως ἐκεῖνες ποὺ δείχνουν σταθερότητα εἰς τὰς ἐρωτικὰς σχέσεις των. Συμφωνῶ ἐπίσης καὶ μὲ τὸν Stendhal ποῦ λέγει ὅτι ἡ σταθερότης μιᾶς γυναικὸς ἡ ὁποία ἐπιμένει εἰς τὸν ἔρωτά της εἶνε ἀληθῶς τὸ πλέον ἀξιοθαύμαστον πρᾶγμα ποῦ ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ σ' τὴ γῆ. Ὅλα τ' ἄλλα δυνατὰ δείγματα θάρρους εἶνε μηδαμινὰ μπροστὰ εἰς ἕνα πρᾶγμα τόσον ἰσχυρὸ ἐναντίον τῆς φύσεως καὶ τόσον ἐπίπονο. Ἴσως αὐτὲς ν' ἀντλοῦν δυνάμεις ἀπὸ τὴν συνήθειαν τῶν θυσιῶν τὰς ὁποίας ἡ συστολὴ τοὺς προξενεῖ. Τὸ δυστύχημα μόνον γιὰ τὰς γυναῖκες αὐτὲς εἶνε, ὅτι αἱ ἀποδείξεις τοῦ θάρρους αὐτοῦ μένουν πάντοτε μιστικὲς καὶ ἀδικαιολόγητες. Καὶ τὸ μεγαλείτερο ἀκόμη δυστύχημα εἶνε ὅτι αὐτὸ χρησιμοποιεῖται πάντοτε ἐναντίον τῆς εὐτυχίας των.

Σὲ ἀσπάζομαι
ΛΥΚΟΦΡΩΝ

ΓΝΩΜΑΙ ΚΑΙ ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ

Οἱ διεφθαρμένοι ὁμοιάζουν τοὺς ὑδρωπικιακούς. Ὅσο πίνουν τόσο διψοῦν περισσότερον.
(Ὀβίδιος)

Μεταξὺ τῶν γυναικῶν ὑπάρχει μυστικὸς σύνδεσμος ὅπως μεταξὺ τῶν ἱερέων κοινῆς θρησκείας. Μισεῖ ἡ μία τὴν ἄλλην ἀλλὰ ἀλληλοπροστατεύονται.
(Διδρῶ)

Αἱ γυναῖκες γηράσκουσι μὲ τόσην χάριν ὥστε τίποτε δὲν ἁρμόζει εἰς αὐταὶς καλλίτερα ἀπὸ τὸ γῆρας.
(Βύρων)

Ὁ σύζυγος τῆς ὡραιοτέρας καὶ ἀναρετωτέρας γυναικὸς εἶνε ὀλιγώτερον εὐτυχὴς τοῦ μὴ ἔχοντος σύζυγον.
(Σολομῶν)

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΟΣ

ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΦΩΤΙΣΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Ὁ κ. Στέφανος Μπαρμπαρῆγος εἶχε τὴν εὐγενῆ καλωσύνην νὰ μᾶς ἀποστείλῃ ἐγγραφά τινα σχετικὰ μὲ τὴν κατασκευὴν λιμένος ἐν τῇ Νήσῳ μας, ἐξ ὧν ἀποδεικνύεται ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο εἶχεν εὑρέως ἀπασχολήσει τοὺς συμπολίτας μας κατὰ τὸ ἔτος 1858, ἤτοι πρὸ τῆς ἑνώσεως τῆς Ἑπτανήσου μετὰ τῆς Ἑλλάδος.

Τὰ ἐγγραφα ταῦτα περιλαμβάνονται εἰς φυλλάδιον τὸ ὁποῖον ἐχρησιμοποίησεν ὁ μακαρίτης πατὴρ τοῦ κ. Μπαρμπαρῆγου βουλευτὴς τότε ὤν, μετὰ τοῦ Δημάρχου Παναγιωτοπούλου κατὰ τὴν εἰς Σμύρνην καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1875-1876 περιοδείαν των χάριν συλλογῆς ἐράνων μεταξὺ τῶν ἐκεῖ Κυθηρίων, διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ἐν Διακοφτίῳ Λιμενοβραχίονος.

Τὸ ἱστορικὸν περιεχόμενον τῶν ἐγγράφων τούτων ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ὁ τότε Λόρδος Μέγας Ἁρμοστὴς τῆς Αὐτῆς Βρεττανικῆς Μεγαλειότητος εἰς τὰς Ἰονίους Νήσους Σὶρ Ἰωάν. Γιούγ, διεβίβασε πρὸς τὴν Ἰόνιον Γερουσίαν τὴν 29 Ἰουλίου 1858 διάγγελμα περιλαμβάνον, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ τὴν κατασκευὴν λιμένος ἐν Κυθήροις ***καὶ εἰδικότερον τὴν κατασκευὴν μιᾶς προκυμαίας εἰς τὴν θέσιν Διακόφτι, κατόπιν προτάσεως ἁρμοδίου Μηχανικοῦ, καὶ τὴν σύστασιν ἐκεῖ ἑνὸς Ὑφυγειονομείου καὶ Τελωνείου.***

Τὸ διάγγελμα τοῦτο συνεκίνησε τὸν τότε συμπολίτην μας καὶ γερουσιαστὴν Δόκτωρα Βαλέριον Μαχαιριώτην ὅστις καὶ ἔσπευσε νὰ ὑποβάλῃ πρὸς τὸν Λόρδον Μέγαν Ἁρμοστὴν ὑπόμνημα ἐν τῷ ὁποίῳ, ἀναπτύσσων τὰς σκέψεις του διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ λιμένος, ὑπεδείκνυε συγχρόνως διαφόρους τρόπους διὰ τὴν ταχυτέραν ἐπιτυχίαν αὐτοῦ μὴ ἀποκλείσας καὶ τοὺς ἐράνους μεταξὺ τῶν ἐντοπίων.

Τὸ ὑπόμνημα τοῦτο ἠκολούθησε ἔκθεσις κατὰ Μάρτιον τοῦ 1859 ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀνεπτύσσοντο εὐρύτερον αἱ σκέψεις τοῦ Μαχαιριώτου καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς κατασκευῆς τοῦ ἔργου:

«Πέποιθεν ὁ ὑποφαινόμενος, ἔγραφεν ὁ συμπολίτης γερουσιασής, εἰς τὴν ἔκθεσιν αὐτήν, ὅτι καθάπερ ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠρνήθη τὴν ἐπικουρίαν της εἰς οὐδεμίαν τῶν ἑτέρων Νήσων, ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει, προκειμένου περὶ βελτιώσεως καὶ προόδου, οὕτω καὶ εἰς τὴν τάλαιναν Κυθήρην, δι' ἣν οὐδεμία πρόνοια μέχρις ὥρας ἐλήφθη πρὸς ἀνακούφισιν τῶν δεινῶν της περιστάσεων καὶ βελτίωσίν της εἰς τοιαύτην περίστασιν σοβαροῦ ἀντικειμένου, θέλει ἐπιβλέψει καὶ στήσει τ' ὄμμα καὶ τὰς σκέψεις της ἵνα καὶ αὕτη τεθῇ εἰς βαθμὸν προόδου πρὸς ἰδίαν καὶ γενικὴν ὠφέλειαν, ὡς καὶ ἡ Αὐτοῦ Ἐξοχότης ὁ Μέγας Ἁρμοστὴς διὰ τοῦ σχετικοῦ του διαγγέλματος ἐκφράζεται.»

Τ' ἀνωτέρω ἔγραφα ἐπηκολούθησαν «***Ἐνστάσεις τοῦ Γερουσιαστοῦ Μαχαιριώτου κατὰ τῆς Προτάσεως τοῦ Τοποτηρητοῦ Κυθήρων***». Ἡ πρότασις τοῦ Τοποτηρητοῦ ἀφεώρα τὴν ἀγορὰν δύο λέμβων ἐφοδιασμένων διὰ δύο ἑκάστης χωροφυλάκων πρὸς χρῆσιν τῆς μὲν τοῦ ὑγειονόμου Αὐλαίμονος, τῆς δὲ πρὸς χρῆσιν τοῦ προταθέντος νὰ συστηθῇ ὑγειονομείου εἰς τὸ Μουδάρι.

Διὰ τῶν ἐνστάσεων τούτων ὁ Μαχαιριώτης ἀπεδείκνυεν ὅτι αἱ δύο ἐκεῖναι λέμβοι δὲν ἦσαν μόνον ἐντελῶς περιτταὶ καὶ ἀνωφελεῖς, ἀλλὰ καὶ ἐπιζήμιοι εἰς τὸ Κράτος, διότι ὁ Ὑγειονόμος τοῦ Αὐλαίμονος ἠδύνατο νὰ χρησιμοποιῇ τὴν λέμβον τοῦ ἐκεῖ Πράκτορος τῶν Αὐστριακῶν Ἀτμοπλοίων, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ Μουδάρι ἦτο ἀνωφελὴς ἡ ἵδρυσις ὑγειονομείου ὡς μηδέποτε προσεγγιζόντων ἀτμοπλοίων ἐκεῖ, συνεπῶς δὲ καὶ ἡ συντήρησις λέμβου μὴ δυναμένης κἂν νὰ ἐξασφαλισθῇ ἐλλείψει ἀσφαλοῦς ὅρμου. Ὡς μόνον δὲ μέρος κατάλληλον διὰ τὴν ἵδρυσιν Ὑγειονομείου ὑπεδείκνυε τὸ ***Διακόφτι*** περὶ οὗ ὡς ἑξῆς ὡμίλει εἰς τὰς ἐνστάσεις του ταύτας:

«...Διὰ δὲ τὴν θέσιν Διακόφτι, δι' ἣν διατρίβει τὸ γράμμα τοῦ Τοποτηρητοῦ, ὀφείλει ὁ ὑποφαινόμενος νὰ ἐκθέσῃ εἰλικρινῶς καὶ θαρραλέως, ὅτι ἂν ὁ Τοποτηρητὴς εἰς Κύθηρα ἤθελεν ἐπισκεφθῇ τὴν θέσιν ἐκείνην ἐν τῷ διαστήματι δεκαὲξ ἐτῶν τῆς ἐκεῖσε διαμονῆς του, δὲν ἤθελεν ἐνδώσει εἰς τὰς μὴ ἀκριβεῖς πληροφορίας, ἃς φαίνεται ἔλιβεν ἐναντίον τῶν γεγονότων, καίτοι μὴ ἐρωτηθείς, ὡς λέγει προλαβόντως ἐπὶ τούτου.

Τὸ Διακόφτι ἐξωτερικῶς εἶνε ἡ καλλιτέρα θέσις διὰ τὴν προσόρμισιν πλοίων μικρῶν τε καὶ μεγάλων, κεῖται κατ' Ἄρκτον πρὸς τὸ στενὸν τὸ διαχωρίζον τὴν Νῆσον τῆς Ἑλλάδος, πλησίον τοῦ Ἀκρωτηρίου Μαλέως, ὅπου τὰ πλοῖα, διά, ἢ ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν διευθυνόμενα, ἕνεκεν ἐναντίων ἀνέμων ὠθοῦνται ἐξ ἀνάγκης νὰ προσορμήσωσι· ὑπάρχει νησίδιον ἀπέναντι τῆς Νήσου ὅπερ προφυλάττει ἐκ τῆς ὁρμῆς τῶν ἀρκτικῶν ἀνέμων, σχηματίζον ἐντελῆ λιμένα καὶ τηρῇ ἀσφαλῆ αὐτά, καὶ ἄνευ προκυμαίας ὡς ὑπάρχει σήμερον, πνεόντων νοτίων ἀνέμων οἵτινες καταθλίβουσι τὰ ἕτερα μέρη τῆς Νήσου εἰς ἃ τὰ πλοῖα προσορμῶσι καὶ πολλάκις ἕνεκα τούτων ὑποκύπτουσιν εἰς δυσηχήματα.

Ἐσωτερικῶς ὑπάρχουσιν ὁ Ναὸς τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ, μὲ παραπλησίους οἰκοδομὰς ἀσβεστοκτίστους, ἕτεραι οἰκίαι ἀσβεστόκτιστοι διεσπαρμέναι, καὶ πάμπολλαι κατοικίαι πολλῶν ἰδιοκτητῶν, οἵτινες τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ χρόνου διαμένουσιν ἐκεῖσε ὅπου ἔχουσι τὴν ἰδιοκτησίαν των. Εἶνε καλλιεργημένον ἐν ἐκτάσει τὸ μέρος ἐκεῖνο, ὑπάρχουσιν ἄφθονα ὕδατα, διάφορα μικρὰ περιβόλια, καὶ οἱ κάτοικοι, μᾶλλον τῆς οὐ μικρᾶς κώμης Ἀρωνιάδικα, δὲν ἀπολείπουσιν ἐκεῖσε. Ἡ δὲ ὁδὸς ἡ ἄγουσα εἰς Ἅγιον Νικόλαον Αὐλαίμονος ἐκ τῆς πόλεως εἶνε ἡ αὐτὴ μέχρις ἀποστάσεως μιᾶς καὶ ἡμισείας ὥρας, ἀλλὰ καὶ τὸ λοιπὸν τῆς ὁδοῦ ἤτις ἄγει εἰς Διακόφτι, καίτοι μὴ νεωστὶ κατασκευασμένη, οὔτε δύσβατος οὔτε στενωπὸς εἶνε, ἀλλ' εὐκολοκατασκεύαστος διὰ τὸ εὔθραυστον τῆς ὕλης, ἡ ἀπόστασις δὲ τῆς πόλεως εἶνε ἡμίσεια ὥρα πλέον ἐκείνης τῆς εἰς Ἅγιον Νικόλαον Αὐλαίμονος ἀγούσης.

Ὡς ἐκ τούτου καὶ ἐπειδὴ ἡ θέσις Διακόφτι ὑπάρχει πρὸς τὸ μέσον τῆς Νήσου μᾶλλον, ἐνῶ ὁ Αὐλαίμονας εἶνε εἰς τὸ ἄκρον κατὰ μεσημβρίαν τῆς Νήσου, φυσικῷ τῷ λόγῳ τὸ Διακόφτι εἶνε πλησιέστερον τῶν κωμῶν, οἱ ἄνθρωποι συχνάζουν μᾶλλον εἰς τοῦτο. Εἰς Διακόφτι συμφέρει εἰς τὸ κοινὸν τῆς Νήσου, εἰς τὸ Δημόσιον, εἰς τὴν ναυτιλίαν, καὶ ὠφελεῖ γενικῶς νὰ τεθῇ ἐκεῖσε ὑγειονομεῖον, ὡς εἶνε ἡ ἐπιθυμία τῶν κατοίκων, **ὡ

χειρήσεις, καθ' ὅσον τὰ δύο μέρη ὅθεν ἀγκυροβολοῦσι τὰ πλοῖα, τοὐτέστι τὸ Καψάλι καὶ ὁ "Αγιος Νικόλαος (Αὐλαίμων) εἶνε ἐκτεθειμένα εἰς τὴν Μεσημβρίαν καταμαστιζόμενα ὑπὸ τῶν ὁρμητικῶν νοτιοανατολικῶν ἀνέμων, δι' ὃ καὶ πολλάκις ἠκολούθησαν οὐχὶ ὀλίγα ναυάγια. Ἡ Ἁγία Πελαγία ὡσαύτως μὴ οὖσα ἢ παράλιον ὅλως ἐκτεθειμένον, δὲν δύνανται νὰ προσορμισθῶσιν εἰς αὐτὸ ἡ πλοιάρια. Πνέοντες δὲ οἱ βόρειοι ἄνεμοι οὐδ' αὐτὰ δύνανται νὰ μείνωσιν εἰς τὴν θάλασσαν, ἀλλ' ἅμα τῇ ἀφίξει των πρέπει ν' ἀποσυρθῶσιν εἰς τὴν ξηράν, ὅπως μὴ σπροχνώμενα ὁρμητικῶς κατασυντριφθῶσι.

"Οθεν τὸ μόνον μέρος ὅπερ ἠδύνατο νὰ προσφέρῃ ἀσφαλέστερον καταφύγιον ἤθελεν εἶσθε ἐκεῖνο τοῦ Διακοφτίου τὸ ὁποῖον προφυλάττεται ὑπὸ τῶν βορείων ἀνέμων διά τινος ἐπιμήκους σκοπέλου ὅστις σχηματίζει κόλπον ἱκανὸν πρὸς καταφύγιον μικρῶν καὶ μεγάλων πλοίων. Πνέοντες δὲ μεσημβρινοὶ ἄνεμοι, τὰ ἐκεῖσε ἀγκυροβολημένα πλοῖα ἐπαναπαύονται ἐν πλήρῃ γαλήνῃ καὶ ἀσφαλείᾳ. Κατὰ συνέπειαν ἐγκαθιδρυομένου ἐκεῖσε ὑγειονομείου, ἤθελεν εὐκολυνθῇ τὸ ἀγκυροβόλημα ἤδη ἀπηγορευμένον εἰς τὰ πλοῖα τῆς Νήσου. Τούτου δὲ γνωστοῦ γενομένου, ἤθελον προσκαλεῖσθαι καὶ τὰ παρασπλέοντα ξένα πλοῖα, ἅτινα μὴ δυνάμενα ἐκ τῶν ἐναντίων ἀνέμων νὰ ἐξακολουθήσωσι τὸν πλοῦν των, ὑποχρεοῦνται νὰ διασχίζωσι τὴν θάλασσαν, ἢ νὰ καταφεύγουν εἰς τὴν ἀντίπεραν στερεάν, ἐνῷ τὸ Διακόφτι προσφέρει μείζονα ἀσφάλειαν καὶ εὐκολίαν ἀγκυροβολήματος καθὸ πλησιέστερον εἰς τὸ ἀκροτήριον τοῦ Ἀρχαγγέλου. Τὸ εἰς Διακόφτι Ὑφυγειονομεῖον ἤθελε προλαμβάνει ἀπαίσια συμβάντα, οἷα κατὰ τὸ παρελθὸν ἠκολούθησαν, τὰ εἰς Κύθηρα διευθυνόμενα πλοῖα μὴ δυνάμενα νὰ πλησιάσωσι εἰς τὴν Ἁγίαν Πελαγίαν διευθυνόμενα διὰ τὸν Ἅγιον Νικόλαον ἢ διὰ Καψάλι, ναταβυθιζόμενα ἀπωλέσθησαν.

Καθ' ὅσον τοῦ λοιποῦ ἀφορᾷ τὸ ἀγκυροβόλημα, τὸ τοπογραφικὸν σχέδιον τοῦ τῆς Κυβερνήσεως μηχανικοῦ καὶ ἡ κατὰ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1858 σχετικὴ ἔκθεσις αὐτοῦ πρὸς τὴν Αὐτοῦ ἐξοχότητα καὶ πρὸς τὴν Γερουσίαν, χορηγοῦσι τὴν καταφανεστέραν ἀπόδειξιν, κρίνω δὲ περιττὸν νὰ ἐπιμείνω ἐπὶ τοῦ προκειμένου συμπεραίνοντος τοῦ ἰδίου ὅτι εἰς Διακόφτιον, δύνανται ν' ἀγκυροβολοῦν ἐν ἀσφαλείᾳ πλοῖα, εἰς μόνον μέρους τινὸς εὐρισκομένου πορῶδους πυθμένος.

Ἐξετάζων ἤδη τὸ ἀντικείμενον ὑπὸ τὴν ἐσωτερικὴν ἔποψιν, ὀφείλει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὸ Διακόφτι εἶνε κεντρικώτερον τοῦ ἁγίου Νικολάου, κατὰ συνέπειαν πλησιέστερον εἰς ὅλα τὰ χωρία τοῦ διαμερίσματος Καστρίσων καὶ Ποταμοῦ καί τινων τοῦ διαμερίσματος Μυλοποτάμου. Οἱ δὲ κάτοικοι τοῦ χωρίου Ἀρωνιάδικα (ἑνὸς τῶν πολυπληθεστέρων τῆς Νήσου) ἔχουσι τὸ πλεῖστον μέρος τῶν γαιῶν των εἰς τὸ Διακόφτι, ὅπου ὑπάρχουσιν οἰκίαι καὶ οἰκίσκοι πολλοί, ἄφθονα δὲ ὕδατα καὶ οὐχὶ ὀλίγα περιβόλια, καὶ ἡ ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ.

Ἡ εἰς "Αγιον Νικόλαον φέρουσα ὁδὸς χρησιμεύει προσέτι καὶ διὰ τὸ Διακόφτι, φθάνουσα εἰς τι σημεῖον ἀποστάσεως μιᾶς ὥρας ἀπὸ τὸν "Αγιον Νικόλαον, μιᾶς δὲ καὶ τι πλέον ἀπὸ Διακόφτι. Ἐξ ἐκείνου δὲ τοῦ σημείου τόσον διὰ τὴν μίαν ὅσον καὶ διὰ τὴν ἄλλην ἡ ὁδὸς εἶνε ἀνώμαλος.

Ἡ σύστασις Ὑφυγειονομείου εἰς Διακόφτι ἤθελε δώσῃ αἰτίαν ἐμψυχώσεως καὶ ὑποκινήσῃ συνεισφορὰν τινα πρὸς κατασκευὴν μικρᾶς προκυμαίας πρὸς μείζονα ἀσφάλειαν τῶν ἐντοπίων καὶ ξένων πλοιαρίων, ὅπερ βεβαίως ἤθελε βελτιώσει τὴν παροῦσαν κατάστασιν τῆς Νήσου καὶ μετ' οὐ πολὺ ἤθελε προκύψει ὠφέλειά τις εἰς τὸ κοινόν.

Ταῦτα ὁρῶντες οἱ κάτοικοι καὶ κατ' ἐξοχὴν οἱ ναυτικοί, ἐνθουσιωδῶς ἐπιθυμοῦσι νὰ ἴδωσι ἐκεῖσε ἐγκατεστημένον Ὑφυγειονομεῖον καὶ Τελωνεῖον, δι' ὃ καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Κυθήρων ἐπρότειναν καὶ ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὁ διορισμὸς Ὑφυγειονόμου καὶ ὑφυγειονομοφύλακος διὰ τὸ Διακόφτι ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ Μισθολογίου τοῦ 1857.

Ὡς ἐκ τούτου τὸ ἔξοδον τῆς Κυβερνήσεως ἤθελεν εἶσθαι μικρὸν ἡ δὲ ὠφέλεια τοὐναντίον οὐχὶ ἀδιάφορος, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν κυρίως τῆς ἐγγυήσεως, ἣν ἤθελε παρέξει καὶ πρὸς τὰ ἀπαίσια συμβάντα, ἅτινα κατεμάστιζον καὶ συχνάκις καταμαστίζουν τοὺς κατοίκους ἐκείνους καὶ ἀτομικῶς καὶ ὡς πρὸς τὸ ἴδιον αὐτῶν συμφέρον.

Αἱ περιστάσεις αὗται δὲν πρέπει νὰ ὦσιν ἀδιάφοροι διὰ μίαν Κυβέρνησιν, ἥτις ἐνδιαφέρεται διὰ τοὺς κυβερνωμένους καὶ δὲν θέλει τοὺς ἀφίσει δυσαρεστημένους εἰς τὰς δικαίας αὐτῶν καὶ αὐτοσυστάτους ἐπιθυμίας.

Ἐπειδὴ δὲ τὰ Κύθηρα ὡς ἐκ τῶν περιστάσεών των καὶ τῆς τάσεως εἰς τὴν πρόσοδον ἀξιοῦνται ἅπαξ νὰ ἐμψυχωθῶσι καὶ τεθῶσιν εἰς θέσιν ν' ἀπολαύσωσι τῶν ὠφελειῶν καὶ εὐεργεσιῶν ἐκείνων, αἵτινες κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν ἐπεβαψιλεύθησαν καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἀδελφὰς Νήσους, εἰς τὴν ἐπὶ τόσον μακροῦ λόγου περίπτωσιν, ἥτις ἰσίνει νὰ εὐχαριστήσῃ ὁλόκληρον λαὸν καὶ ὑπόσχεται ὠφελείας, νομίζω ὅτι ἤθελεν εἶσθαι συνετὸν καὶ ἐπωφελὲς μέτρον ὁ διορισμὸς Ὑφυγειονόμου εἰς Διακόφτι, ὅστις ν' ἀναδεχθῇ καὶ τὰ τοῦ Τελωνείου βάρη, τὸ ἔξοδον τοῦ ὁποίου πρὸ δύο ἤδη ἐτῶν ἐπεψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς εἰς τὸ Μισθολόγιον.

Αὐτὸ εἶνε τὸ ὅσον αἰσθάνομαι καὶ ὅσον κρίνω παθῆκον μου νὰ καθυποβάλω μετ' εἰλικρινείας τῇ Ὑμετέρᾳ Ἐξοχότητι.

ΒΑΛΕΡΙΟΣ ΜΑΧΑΙΡΙΩΤΗΣ
Γερουσιαστὴς

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Οἰκτρὸν θέαμα παρουσιάζουν αἱ ἀπομαραμθεῖσαι ἐκεῖναι γυναῖκες αἱ ὁποῖαι καλύπτουσι μὲ ἄνθη τὰς ρυτίδας των, καὶ στέφουσι μὲ πτερὰ καὶ ῥάβδους τὰ λιπόσαρκα μέτωπά των· ὅλα των εἶνε ψευδῆ· καὶ τὸ ἀνάστημά των, καὶ τὸ χρῶμα των, καὶ ἡ κόμη των, καὶ τὸ μειδίαμά των· ὅλα των εἶνε σκυθρωπά, καὶ ἡ στολή των καὶ ἡ φαιδρότης των. Παρακάθηνται εἰς τὸ συμπόσιον τοῦ παρόντος, ὡς διὰ νὰ διδάξουν τάχα κάποιο φιλοσοφικὸν μελαγχολικὸν μάθημα τὴν νεότητα, καὶ ὡς διὰ νὰ εἰποῦν εἰς αὐτήν: Ἔτσι καὶ σεῖς θὰ παρέλθετε! Φαίνονται προσκολλώμεναι μετ' ἐλπίδος εἰς τὴν ζωήν, ἡ ὁποῖα εἶνε κωφὴ πλέον πρὸς αὐτάς, θέλουν ν' ἀποφύγουν τὰς ὕβρεις τοῦ γήρατος, καὶ νομίζουν ὅτι τὸ κατορθώνουν ἐκθέτουσαι αὐτὸ εἰς τὰς ὕβρεις τῶν βλεμμάτων.

(Γεωργία Σάνδ.)

ΚΥΘΗΡΙΟΙ

Ἐνισχύσατε τὴν «ΦΩΝΗΝ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ», διότι οὕτω προστατεύετε πραγματικῶς τὰ συμφέροντα τῆς ἰδιαιτέρας πατρίδος σας.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΦΩΣ ΚΑΙ ΦΑΙΔΡΟΤΗΤΕΣ

Μερικοὶ νέοι ἄνδρες τῆς Χώρας, οὕτω ἀρχίζει τὸ ἐκ 372 στίχων ἑξάστιχον ἄρθρον τοῦ «Κυθηραϊκοῦ Συνδέσμου», συνέλαβον τὴν ἰδέαν τῆς κατασκευῆς ἑνὸς ἀνηφορικοῦ δρόμου ὁ ὁποῖος θὰ τοὺς ἔφερνε ἀσφαλῶς εἰς τὸ τέρμα τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2 ἄρθρου τοῦ Συνδέσμου των. Ἀλλὰ πρὶν ἐκκινήσουν διὰ τὸν τρομερὸν ἄθλον, προέβησαν εἰς τὴν ἐπισκόπησιν τοῦ δρόμου καὶ εὗρον ὅτι ἦτο γεμάτος ἀπὸ τριβόλους καὶ ἀκάνθας **τοπικισμοῦ**, *καὶ χωρὶς νὰ χάσουν καιρὸν ὡπλίσθησαν μὲ ἀξίνας καὶ μὲ σκαπάνας, καὶ βοηθούντων τῶν ἀγνῶν χειρῶν των, ἤρχισαν νὰ προβαίνουν εἰς τὴν ἀπαραίτητον ἐκκαθάρισιν τοῦ δρόμου εἰς τὸ τέλος τοῦ ὁποίου εὑρίσκετο ἕνας... ὡραῖος λιμὴν εἰς τὸ Βόρειον μέρος τῆς Νήσου, καὶ ἕνα ταμεῖον τὸ ταμεῖον, τοῦ Συνδέσμου, των τὸ ὁποῖον θὰ ἐξεκενοῦτο εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης πρὸς στερέωσιν τοῦ λιμένος! Καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα διότι τὸ Κράτος ὑπερέβασε τὸ τελωνεῖον τοῦ Καψαλίου!*

*Δὲν πρόκειται βέβαια νὰ γίνῃ ἐδῶ ἀπάντησις εἰς τὰς φαιδρότητας αὐτάς, ἀλλὰ μόνον νὰ ὑπομνησθῇ εἰς τὸν φιλελεύθερον ὑποσημειούμενον εἰς τὸ ἄρθρον κύριον, ὅτι πρὶν ἢ τὸ Τελωνεῖον Καψαλίου ὑπερβιάζετο, θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπάρξῃ μεγαλητέρα χρηστότης εἰς τὴν διοίκησιν αὐτοῦ, καὶ ἔντονος προσοχὴ τῶν μετ' αὐτοῦ συναλλασσομένων. Ὁ Πληρεξούσιος τῆς Νήσου κ. Τσιτσίλιας σαφῶς ἀπήντησεν εἰς τὸ ἔγγραφον τοῦ «Κυθηραϊκοῦ Συνδέσμου» καὶ ὀφείλονται χάριτες εἰς τὸν κ. ἀντιπρόεδρον διότι τὴν ἀπάντησιν αὐτὴν ἔφερεν εἰς τὴν δημοσιότητα καὶ τὴν ὁποίαν καὶ ἡμεῖς μεταφέρομεν ἐνταῦθα: **Εἰς τὴν Κυβέρνησιν**, λέγει ὁ κ. Τσιτσίλιας, **τὴν εἰσηγηθεῖσαν εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν τὰ μέρα τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομιῶν διὰ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς χώρας παρέσχον ἀνεπιφύλακτον τὴν ἐμπιστοσύνην μου. Θὰ ἦτο συνεπῶς ἀνακολουθία δι' ἐμὲ νὰ ζητήσω ἀπὸ τὴν ἰδίαν Κυβέρνησιν νὰ κάμῃ ἐξαίρεσιν διὰ τὸ τελωνεῖον Καψαλίου καὶ τὸ ὑποτελωνεῖον Ἁγίας Πελαγίας, ἐφ' ὅσον δὲν συντρέχουν αἱ νόμιμοι πρὸς μὴ ὑποβιβασμὸν των προϋποθέσεις».*

Τί θὰ ἤθελεν ὁ κ. ἀντιπρόεδρος νὰ πράξῃ ὁ κ. Τσιτσίλιας; Νὰ εἰπῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅτι ναὶ μὲν τῆς παρέχει τὴν ἐμπιστευσύνην του διὰ τὰς οἰκονομίας τοῦ Κράτους ἀλλ' ὄχι καὶ διὰ τὸν ὑποβιβασμὸν τοῦ Τελωνείου Κυθήρων; Ἀλλὰ τοῦτο οὔτε εἰς τὰς πολιτικὰς πεποιθήσεις τοῦ κ. Τσιτσίλια προσηρμόζετο, οὔτε καὶ ἦτο σύμφωνον πρὸς τὴν σαφῆ καὶ τιμίαν καὶ ἐλικρινῆ πορείαν τὴν ὁποίαν ἐχάραξε καὶ ἥτις συνωψίζεται εἰς τοῦτο, ὅτι οἱ πολιτευόμενοι τῆς Ἑλλάδος δὲν πρέπει νὰ ζημιώνουν τὸ Κράτος ἀλλὰ νὰ τὸ ὑποβοηθοῦν εἰς τὰς ἀνάγκας του χάριν τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου.

Ὁ κ. Τσιτσίλιας **δὲν ἐζήτησε** *νὰ ὑποβιβασθῇ τὸ Τελωνεῖον Καψαλίου,* **καὶ αὐτὴ εἶνε ἡ οὐσία τοῦ ὅλου ζητήματος.** *Ἐὰν τὸ Κράτος εὕρῃ ὅτι τὸ ὑποβιβασθὲν τελωνεῖον πρέπει νὰ προαχθῇ ἐκ νέου, ὁ κ. Τσιτσίλιας οὐδεμίαν ἀντίρρησιν θὰ ἔχῃ. Ἐκεῖνο μόνον ποῦ δὲν ἐπιθυμεῖ εἶνε, νὰ μὴ παραβῇ τὰς ἀρχάς του καὶ τὰς ὑποσχέσεις του πρὸς τὸν λαόν, αἱ ὁποῖαι βέβαια, καὶ ἂς τὸ ὁμολογήσωμεν, δὲν ὁδηγοῦν μὲ τὴν νοσηρὰν πολιτικὴν νοοτροπίαν μὲ τὴν ὁποίαν ἀκόμη ζῶμεν, εἰς ἐξασφάλισιν ψήφων.*

ΚΑΙ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ

Ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος καὶ ὑπὸ μάσκαν κ. Πρόεδρος, ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου του, προσκαλεῖ τὸν κ. Τσιτσίλιαν νὰ μιμηθῇ ὁρισμένον πληρεξούσιον τῆς γείτονος Λακωνίας διὰ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ ὁποίου ἐπανεφέρθησαν εἰς τὸν βαθμὸν τὸν ὁποῖον εἶχον τὰ ὑποτελωνεῖα Μονεμβασίας καὶ Νεαπόλεως, καὶ ὁ ὁποῖος «δὲν ἀκολουθεῖ τὸ δόγμα τῆς ἐκδικήσεως καὶ τῆς ἐξοντώσεως τῶν ἀντιπάλων ἀλλὰ τὸ δόγμα τοῦ προσεταιρισμοῦ τῶν ἀντιπάλων!»

Ὁπληρεξούσιος αὐτός, φιλελεύθερε κύριε Χαρατζᾶ, τὸν ὁποῖον προβάλλετε πρὸς μίμησιν, ἀνήκει εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν φιλελευθέρων ἐκείνων οἵτινες διὰ τῶν τοιούτων ἀκριβῶς ἐνεργειῶν των ἔβλαψαν καὶ τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, καὶ τὸ Κράτος καὶ τὸ Ἔθνος. Διότι καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Βενιζέλος ἠγωνίζετο διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς Πατρίδος του καὶ ἐφήρμοζε δρακοντίους νόμους εἰς τὴν Διοίκησιν, οἱ λεγόμενοι αὐτοὶ ὀπαδοί του ὑπεστήριζον ἔκνομα ἀτομικὰ συμφέροντα, καὶ διεσπάθιζον τὸν δημόσιον πλοῦτον εἰς τὸν διορισμὸν κηφήνων φίλων καὶ τὴν δημιουργίαν περιττῶν θέσεων.

Ὁ ἴδιος αὐτὸς κ. Χαρατζᾶ, πληρεξούσιος, ὅστις δὲν ἀκολουθεῖ, ὡς λέγετε, δόγματα ἐκδικήσεων, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ πληρεξούσιος τῆς ἰδιαιτέρας σας Πατρίδος πρὸς ὅν, ὡς ἰσχυρίζεσθε, ἐχορηγήσατε καὶ σεῖς τὴν ψῆφον σας ἠγωνίζετο σθεναρῶς, συνεπῆς πρὸς τὰς ὑποσχέσεις του, μόνος αὐτὸς ἐν τῇ σημερινῇ Συνελεύσει διὰ τὴν ὑπαγωγὴν τῶν Κυθήρων δικαστικῶς εἰς Πειραιᾶ ἐξ ἧς τὰ μέγιστα ἡ νῆσος μας θ' ἀνεκουφίζετο, ὁ ἴδιος αὐτὸς γείτων πληρεξούσιος πνίγων τὸ γενικὸν συμφέρον τῆς νήσου μας **ἐψήφιζε** τὴν Κυβέρνησιν Παπαναστασίου μετὰ τῶν ἄλλων ἐντοπίων συναδέλφων του, **ὑπὸ τὸν ὅρον** ὅτι τὰ Κύθηρα δὲν θ' ἀπεσπῶντο τοῦ Πρωτοδικείου Γυθείου διὰ νὰ μὴ ζημιωθοῦν δυὸ τρεῖς καφετζῆδες καὶ μερικοὶ ἐκεῖ ξενοδόχοι φίλοι των!

Νὰ σᾶς εἰπωμεν ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ἐντραπῆτε σεῖς, φιλελεύθερος ὡς λέγετε ἄνθρωπος νὰ γράψετε τοιαύτας ἀσυναρτησίας καὶ ἐπιπολαιότητας, διὰ νὰ μὴ μεταχειρισθῶμεν ἄλλην ἔκφρασιν, εἶνε τὸ ὀλιγώτερον ποῦ ἔχωμεν νὰ κάμωμεν.

ΟΙ ΠΟΝΟΨΥΧΟΙ ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΣΠΟΡΟΙ

Πρὸ ἐτῶν—ὅταν ἡ Ἑλλὰς ἀκόμη ἦτο μικρὰ καὶ εἶχε μικροὺς πολιτευομένους—ἕνα βαπόρι ξεκινοῦσε συχνὰ ἀπὸ τὴν ὑπόδουλον Σμύρνην πλῆρες Κυθηρίων ψηφοφόρων πρὸς τὰ Κύθηρα χάριν τοῦ τότε πολιτευομένου Χώρας. Καὶ οἱ ψηφοφόροι, ἀφοῦ ἀνέπνεον τὸν ἐλεύθερον ἀέρα τῆς Πατρίδος των, ἐπέστρεφον καὶ πάλιν εἰς τὴν Σμύρνην μὲ τὸν βαθὺν τῆς δουλείας των πόνον.

Ἦλθεν ὅμως καιρός... Ἡ Σμύρνη ἡ φτωχομάνα Σμύρνη ἦτο ἐλευθέρα πλέον, καὶ ὁ μεγαλοφυὴς Πολιτικὸς κατήρτιζε μετ' ἐπιμελείας τὸ διοικητικὸν προσωπικὸν —καὶ τὸ γνωρίζομεν ἡμεῖς τοῦτο—ἐκ τῶν ἀριστέων τῆς ἑλληνικῆς Διοικήσεως, τὸ ὁποῖον θ' ἀνελάμβανε καὶ τὴν Διοίκησιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων τῆς ὁποίας ἐκυμάτιζε πλέον ἡ γαλανὴ σημαία τοῦ νικηφόρου Ἔθνους. Καὶ διὰ νὰ κυρωθῇ τὸ θαῦμα, καὶ διὰ νὰ βεβαιωθοῦν οἱ ἰσχυροὶ ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἦτο ἡνωμένος ἐν τῇ διεκδικήσει τῶν ἱστορικῶν δικαίων του, προεκηρύχθησαν αἱ ἐκλογαὶ τῆς πρώτης Νοεμβρίου.

Καὶ τότε, ἕνα ἄλλο πάλιν βαπόρι ἐξεκίνησε ἀπὸ τὴν ὡραίαν τῆς Ἰωνίας νύμφην πλῆρες ψηφοφόρων Κυθηρίων, χθὲς δούλων καὶ σήμερον ἐλευθέρων, ἐρχομένων σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ὅπως προσκυνήσωσι τὸ ἔδαφος τῆς ἰδιαιτέρας πατρίδος των, καὶ παράσχωσι τὴν ψῆφον των εἰς τὸν μεγαλουργὸν Κυβερνήτην.

Ὦ! Ἐὰν ἦτο δυνατὸν νὰ εὑρίσκοντο πάντες οἱ Κυθήριοι τὴν στιγμὴν τοῦ κατάπλου τοῦ ἀτμοπλοίου εἰς Καψάλιον! Γέροντες Σμυρναῖοι Κυθήριοι, νέοι, γυναῖκες, παιδιά ἐρρίφθησαν εἰς τὸ χῶμα τῆς πατρίδος των καὶ ἐφίλουν σὺτὸ μετὰ πάθους καὶ μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς γεμάτους ἀπὸ δάκρυα διότι ἠξιώθησαν νὰ ζήσουν καὶ νὰ προσκυνήσουν ἐλεύθεροι πλέον τὸν τόπον τῆς νοσταλγίας των καὶ τῆς γεννήσεώς των. Κι' ὅταν μετὰ τὴν ὑποδοχὴν καὶ τοὺς ἐκφωνηθέντας λόγους ὅλο ἐκεῖνο τὸ πλῆθος ἐκινήθη πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Νήσου, ἕνα αἴσθημα ἐκυριάρχει εἰς τὴν ψυχήν του, τὸ αἴσθημα τῆς εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς δημιουργοὺς τῆς εὐτυχίας του καὶ μία ἀνέκφραστος εὐχαρίστησις ἐξεδηλοῦτο εἰς τὰ πρόσωπα ὅλων.

Ἀλλὰ... «Ἐκ τοῦ μέσου τῶν ἡδονῶν, λέγει ὁ Λουκρέτιος, πηγάζει πικρόν τι τὸ ὁποῖον καὶ εἰς τὰς μεγαλυτέρας εὐτυχίας φέρνει λύπην». Ὅταν ἡ συνοδεία τῶν συμπολιτῶν μας ἐκείνων ἔφθασεν εἰς τὴν διασταύρωσιν τῆς ὁδοῦ πρὸς τὸ Λιβάδι ὅπου ὑπάρχουν μαγαζεῖα τινά, τὸ ἑλλοχεῦον μῖσος κατὰ τῶν Ἐθνικῶν μεγαλουργημάτων ἐξέσπασεν ὑπὸ μορφὴν ὕβρεων ἀκατασχέτων κατὰ τῶν ἀφιχθέντων. Καὶ ἐν μέσῳ τῶν ὕβρεων τούτων, βαρεῖα ἐδέσποσεν ἡ φωνὴ τοῦ ὑποδηματοποιοῦ Κασσιμάτη: ***Νὰ φύγετε Τουρκόσποροι!***... Καὶ αἱ ἐκλογαὶ ἔγειναν, καὶ τὸ ἔργον τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου ἀνετράπη ἐκ θεμελίων. Οἱ φιλοτόμαροι νέοι τῆς Χώρας ἐπανηγύρισαν τὸ γεγονός, ἀντεκατέστησαν τὰς πινσκίδας τῶν ὁδῶν των μὲ τὰ ὀνόματα τῶν καταστροφέων τῆς Πατρίδος των, καὶ ἐστεφάνωσαν μὲ μύρτα τὰς εἰκόνας τοῦ «ἔρχεται, ἔρχεται,» Βασιλικοῦ των αὐθέντου.

Καὶ ἦλθε πάλιν καιρός... Ὅταν τὴν ἐπαύριον τῆς Ἐθνικῆς συμφορᾶς ἕνας Βασιλεὺς μωρὸς ἀπήρχετο ἐκ νέου εἰς τὴν ἐξωρίαν, μαζύ του ἀπήρχοντο δυστυχῶς ἀπὸ τὴν χρυσοφόρον Ἑλληνικὴν Ἰωνίαν καὶ τὰ θύματα τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ φεύγοντα τὰς φλόγας τῆς καταστροφῆς καὶ τῆς Κολάσεως, καὶ μεταξὺ τούτων ὅλαι αἱ χιλιάδες τῶν εὐημερούντων συμπολιτῶν μας Κυθηρίων. Καὶ ἡ Ἑλλὰς ἡ χθὲς ἀκόμη εὐτυχοῦσα, κατεκλύσθη ἀπὸ πρόσφυγας διὰ νὰ μεταβληθῇ ἐπὶ πολὺ εἰς τόπον μίσους, ἀλληλοσπαραγμοῦ καὶ ἐπαναστάσεων.

Σήμερον ;..... Σήμερον ὁ πρώην ἐπίστρατος Στάθης καὶ ἦδη διδάσκαλος τῶν τέκνων τοῦ Κυθηραϊκοῦ λαοῦ, καὶ οἱ ἀντάξιοι αὐτοῦ φίλοι καὶ τὸ ὄργανόν των, «***Πονοῦν τὸν πόνον καὶ θλίβονται τὴν θλῖψιν τῶν προσφύγων μας***»!! Ἀλλὰ δι' αὐτὸ λοιπὸν ἐξεδόθη τὸ πονετικὸν καὶ θλιβερὸν τῶν κυθηρίων βασιλοφρόνων ὄργανον; Ἡ κυθηραϊκὴ ἀτμόσφαιρα, ἂς ἔχουν ὅλοι αὐτοὶ οἱ κύριοι ὑπ' ὄψει των, δὲν ἐκκαθαρίσθη δυστυχῶς ἀκόμη ἀπὸ τὴν δεινὴν ὕβριν «***νὰ φύγετε τουρκόσποροι***».

ΧΑΣΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΙΣ

Εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῶν Κυθήρων Χώραν γίνονται θαύματα ὁρισμένος πρωτότυπα, φύσεως πολιτικῆς καὶ φαιδρότητος ζωηροτάτης. Ἂς ἐντρυφήσωμεν...

Ἐκεῖ ὑπάρχει κάποιος «Κυθηραϊκὸς Σύνδεσμος· τοῦ ὁποίου πρόεδρος εἶνε ἕνας φανατικὸς βασιλόφρων μὲ κομμουνιστικὰς σήμερον τάσεις καὶ καθηγητής, ἀντιπρόεδρος δὲ ἕνας φιλελεύθερος, ἤγουν Βενιζελικός, καὶ ἔμπορος. Συνεφωνήσαν λοιπὸν μεταξύ των οἱ δύο συγκυβερνῆται, διὰ νὰ προλάβουν, ὡς λέγουν, τὴν πύκνωσιν νεφῶν εἰς τὸ «Νότιον τμῆμα τῆς Νήσου μας» νὰ συμφιλιωθοῦν μεταξύ των καὶ νὰ συμφιλιώσουν καὶ τοὺς ὀπαδούς των. Καὶ εὗρον τὸ μέσον. Ὁ κ. Πρόεδρος νὰ γράψῃ ἄρθρα πύρινα κατὰ τοῦ πληρεξουσίους μας καὶ ὑπὲρ τῆς συμφιλιώσεως, ὁ δὲ κ. ἀντιπρόεδρος νὰ τὰ ὑπογράψῃ καὶ νὰ τὰ δημοσιεύῃ.

Εἰς ἓν τοιοῦτον λοιπὸν ἄρθρον εἰς τὸ ὁποῖον ὁ ἀγνός, ὡς ὑπογράφεται, φιλελεύθερος ἀντιπρόεδρος, θλίβεται διότι οἱ πολιτικοὶ του ἀντίπαλοι τρίβουν ἐκ χαρᾶς τὰς χεῖρας διὰ τὴν πολιτικὴν τοῦ πληρεξουσίου των, ἀπειλεῖται καὶ ἡ φτωχὴ λεοντὴ νὰ πέσῃ κάτω ἀπὸ τὰς καυτερὰς ἀκτῖνας τοῦ ἥλιου, ὁπότε ὁ κύριος αὐτός! θὰ παρουσιασθῇ γυμνότατος! «Καὶ ὁλόκληρος τότε ὁ κάμπος τοῦ Ποταμοῦ δὲν θὰ ἔχῃ νὰ παραχωρήσῃ ὅδα ξύλα καὶ ῥόπαλα οἱ φίλοι καὶ ἀδελφοὶ Ποταμίται θὰ ζητήσουν!

Ἀθάνατε Λασκαράτε ποῦ εἶσαι; Ἂν ἔζης θὰ ἔλεγες πρὸς τοὺς δύο αὐτοὺς πρωτοτύπους Μαίτρ τῆς συμφιλιώσεως ἐκεῖνο ποῦ εἶπες εἰς τὸν Ἔρωτα:—Κύταξε καλὰ κακομοίρη μου νὰ καθίσῃς φρόνιμα γιατὶ ἀλλοιῶς ἐκεῖνα τὰ ξύλα ποῦ φέρνεις εἰς τὶ φαρέτρα σου τὰ πέρνω καὶ σοῦ τὰ χώνω ἐκεῖθε ποῦ ξέρεις... ...— Καὶ θὰ μείνουν, διάβολε! δύο τοὐλάχιστον φιλικὰ καὶ ἀδελφικὰ Ποταμίτικα παλούκια εἰς τὸν κάμπον τοῦ Ποταμοῦ διὰ τοὺς ἀνωτέρω δύο πρωτοτύπους χασματοφράκτας, ὁπότε... δὲν θὰ τρίβουν πλέον τὰς χεῖρας των ἀλλὰ ἐκεῖνο ποῦ εἶπε εἰς τὸν Ἔρωτα ὁ ἐξυπνος Κεφαλλωνίτης.

ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΑΣ

Η ΕΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΕΠΤΑΝΗΣΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἀρχηγὸς βραδύτερον γενόμενος μεγάλου καὶ συμπαγοῦς πολιτικοῦ κόμματος ἐκράτησε τὰ σκῆπτρα μεταξὺ τῶν συναγωνιστῶν αὐτοῦ κατὰ τὰς ἐπελθούσας, μετὰ τὴν Δεκάτην, βουλευτικὰς περιόδους, πάντοτε πρωτοστατῶν ἐν τοῖς παρουσιαζομένοις θέμασι καὶ ἰδίως τοῖς σχετιζομένοις πρὸς τὸ ἐθνικὸν τῆς Ἑπτανήσου ζήτημα.

Τὸ Ἑπτανησιακὸν ζήτημα μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον ὑπερέβη τὰ τοῦ Ἰονίου Κράτους ὅρια καὶ ἐγένετο ἀντικείμενον συζητήσεων ἔν τε ταῖς Ἀγγλικαῖς Βουλαῖς καὶ τὸν εὐρωπαϊκὸν Τύπον, ἰδίως τὸν γαλλικόν, ὅπου ἔνθους νεανίας ὁ Φραγκῖσκος Λενορμὰν ἐποίει τὴν εἴσοδον αὐτοῦ ἐν τῇ χειρίσει τῶν διεθνῶν ζητημάτων δι' εἰδικῆς μελέτης τοῦ Ἰονίου Ζητήματος.

Εἶνε εὐνόητον, ὅτι ἡ νέα αὕτη φάσις τοῦ ζητήματος ἠνώχλη τὴν Ἀγγλικὴν Κυβέρνησιν ἥτις κατέφυγεν εἰς τελευταίαν ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ τῆς Προστασίας μετὰ τοῦ ἰονίου λ

"ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ„
ΟΡΓΑΝΟΝ
ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΑΪΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ἐτησία . . . . . Δρ. 30
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ » Λίρας Ἀγγλ. 1
ΑΜΕΡΙΚΗΣ » Δολλάρια . . 6

Ἡ συνδρομὴ ὑπολογίζεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου.

Τὰ χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἀποδίδονται.

Διαχειριστὴς καὶ ὑπεύθυνος
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΑΚΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

ΠΕΡΙ ΕΛΑΙΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἐὰν σπείρωμεν τοὺς πυρῆνας τὴν ἄνοιξιν πρέπει νὰ σκάψωμεν βαθέως τὸ ἔδαφος τοῦ πορείου τὸ φθινόπωρον, διὰ νὰ φερισθῇ καὶ διασθῇ, ἐὰν ἦτο ἀπὸ καιροῦ ψαλλιέργητον. Ἐὰν, τούναντίον, εἶχεν ὑποστῇ ἐπανειλημμένως καλλιέργειαν, τότε σκάπτομεν αὐτὸ ἐπὶ βάθους μίαν ἢ δύο ἑβδομάδας πρὸ τῆς σπορᾶς. Μετὰ ταῦτα λιπαίνομεν ἀφθόνως διὰ κόπρου ἡμιχωνευμένης, ὥστε κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς βλαστήσεως τῶν πυρήνων τὸ λίπασμα νὰ μὴ ἀποσυντεθῇ καὶ ἑπομένως τὰ νέα φυτὰ νὰ ἔχωσιν ἄφθονον τροφήν.

Κατὰ τὰ μέσα τοῦ Φεβρουαρίου ἢ ὀψὲ τὸ Μαρτίου, ἀναλόγως τοῦ μέρους, ἂν εἶνε θερμὸν ἢ ψυχρόν, μεταβάλλομεν τὸ σκαφὲν μέρος τοῦ σπορείου. Πρὸς τοῦτο δὲ σκάπτομεν ἐκ νέου τὸ ἔδαφος διὰ σκαπάνης, συντρίβομεν καὶ λεπτύνομεν ἐλαχίστους βώλους κ.τ.λ. ἰσοπεδώνομεν αὐτό. Μετὰ τὴν ἰσοπέδωσιν σχηματίζομεν τάς πρασιὰς δίδοντες εἰς αὐτὰς κατάλληλον κλίσιν πρὸς διεύθυνσιν, ὥστε νὰ ποτίζωνται εὐκόλως. Ἐντὸς τῶν πρασιῶν τούτων σχηματίζομεν αὐλακας βάθους ἕως 0,10 μ. καὶ εἰς ἀπόστασιν π' ἀλλήλων 0.25 μ. Ἐντὸς τῶν αὐλάκων τούτων σπείρομεν διὰ τῆς χειρὸς τοὺς παρασκευασθέντας πυρῆνας εἰς ἀπόστασιν 0,05 μ. ἕως 0,07 μ. προσέχοντες ὥστε τὸ ὀξὺ αὐτῶν ἄκρον νὰ εὑρίσκηται πρὸς τὰ ἐπάνω, διὰ νὰ εὐκολύνηται ἡ ἔξοδος τοῦ ἐμβρύου. Τέλος καλύπτομεν τοὺς πυρῆνας διὰ τοῦ χώματος τῶν αὐλάκων μέχρι τῆς ἐπιφανείας τῆς πρασιᾶς καὶ ποσθετόμεν κατόπιν ἐλαφρότατον στρῶμα ωνευμένης κόπρου ἢ φυτοχώματος, κυλινδρίομεν τὸ ἔδαφος διὰ σανίδος καὶ ποτίζομεν ὰς πρασιὰς διὰ ποτιστηρίου.

Τὰς πρασιὰς ποτίζομεν διὰ ποτιστηρίου ἕως ὅτου τὰ φυτάρια τῆς ἐλαιοκαποκτήσωσιν ἱκανὸν ὕψος, ὁπότε κάμνομεν τὸ πότισμα μὲ τρεχούμενο νερό,

Μέχρι τῆς βλαστήσεως τῶν πυρήνων (3—4 μῆνας) ποτίζομεν τακτικῶς διὰ ποτιστηρίου, ἐὰν ὁ καιρὸς εἶναι ξηρός, καὶ ἐκριζώνομεν τὰ ζιζάνια.

Ὅταν τὰ φυτάρια φθάσωσιν ἕως 0,20 μ., κάμνομεν ἐλαφρὸν σκάλισμα, τὸ ὁποῖον δυνάμεθα καὶ νὰ ἐπαναλάβωμεν, ἐὰν φυτρώσωσι πολλὰ ζιζάνια ἢ θέλωμεν νὰ κρατήσωμεν ὑγρασίαν εἰς τὸ ἔδαφος ἐν περιπτώσει ἐλλείψεως ὕδατος. Τὰ ποτίσματα μετριάζομεν ἐφ' ὅσον πλησιάζομεν πρὸς τὸν χειμῶνα καὶ παύομεν αὐτά, ὅταν εἰσέλθωμεν ἐντελῶς εἰς αὐτόν.

Ἐὰν ὁ χειμὼν εἶνε βαρὺς καὶ ἀπειλῶνται τὰ φυτάρια τῆς ἐλαίας ὑπὸ καταστροφῆς, καλύπτομεν αὐτὰ μὲ ἄχυρα ἢ μὲ βέργας κλημάτων ἢ τέλος μὲ φύλλα ξηρά, διὰ νὰ τὰ προφυλάξωμεν ἀπὸ τὸ ψῦχος.

Κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος παρέχομεν εἰς τὰ φυτάρια τοῦ σπορείου τὰς αὐτὰς καθὼς καὶ τὸ πρῶτον ἔτος περιποιήσεις, δηλαδὴ βοτανίζομεν, σκαλίζομεν τακτικώτατα καὶ ποτίζομεν ἂν διατηρῆται δρυσερὸν τὸ ἔδαφος.

Τοὺς πυρῆνας εἶνε προτιμότερον νὰ σπείρωμεν κατὰ τὸν Δεκέμβριον, ὅτε παρασκευάζομεν τὸ σπορεῖον κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον σκάπτοντες τὸ ἔδαφος ἀπὸ τὴν ἄνοιξιν ἢ καὶ ὀλίγας ἑβδομάδας πρὸ τῆς σπορᾶς ἐὰν εἶχε προηγουμένως καλλιεργηθῆ.

Κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ δευτέρου ἔτους ἢ τὴν ἄνοιξιν τοῦ τρίτου, τὰ φυτάρια τῆς ἐλαίας ἀποκτῶσι τοιοῦτο μέγεθος, ὥστε παρουσιάζεται ἡ ἀνάγκη νὰ μεταφυτευθῶσιν εἰς φυτώριον. Πρὶν ὅμως μεταφυτεύσωμεν τὰ δενδρύλλια, ὀφείλομεν νὰ ἀποκόψωμεν τοὺς κλαδίσκους, οἱ ὁποῖοι τυχὸν ἐσχηματίσθησαν κατὰ μῆκος τοῦ στελέχους των.

Πολλαπλασιασμὸς δι' ἐξογκωμάτων

Τὰ ἐξογκώματα (βυζιὰ) εὑρίσκονται εἰς τὸ ὑπόγειον καὶ ἐναέριον μέρος τοῦ κορμοῦ καὶ παρὰ τὴν βάσιν τῶν χονδρῶν ριζῶν, δμοιάζουσι δὲ ὀλίγον κατὰ τὸ μέγεθος καὶ τὴν ὄψιν μὲ τὰ αὐγὰ τῆς κηνὸς καὶ ἐξέχουσιν ἀπὸ τὸν φλοιὸν τοῦ δένδρου. Τὰ ἐξογκώματα ἔχουσιν ὀφθαλμούς, οἱ ὁποῖοι βλαστάνουσιν, ὅταν τὸ ἐξόγκωμα τεθῇ εἰς τὴν γῆν. Ἀπὸ κάθε φυτὸν δὲν πρέπει νὰ ἀποσπῶμεν πλέον τῶν τριῶν ἢ τεσσάρων ἐξογκωμάτων, διότι, ἐὰν ἀφαιρέσωμεν πολλά, ἐξαντλοῦμεν τὸ δένδρον.

Θέλοντες νὰ προμηθευθῶμεν πολλὰ ἐξογκώματα, ἀντὶ νὰ καταστρέψωμεν ὁλόκληρον ἐλαιῶνα, προτιμῶμεν ὡς συμφερώτερον νὰ ἀποκόψωμεν ἓν ἢ δύο ἐλαιόδενδρα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα δυνάμεθα νὰ προμηθευθῶμεν πολλὰ ἐξογκώματα καὶ πολὺ μεγαλείτερον ἀριθμὸν μοσχευμάτων. Τὰ ἐλαιόδενδρα ἀπὸ τὰ ὁποῖα προμηθευόμεθα τὰ ἐξογκώματα πρέπει νὰ εἶνε ὑγιῆ, νὰ ἔχωσιν σταθερὰν ὁπωσδήποτε καρποφορίαν, ξύλον λευκὸν καὶ πολύχυμον καὶ σὺχὶ στεγνόν. Ἐκ τῶν ἐξογκωμάτων προτιμῶμεν ὅσα εἶνε ἐντὸς τῆς γῆς καὶ ὄχι ὅσα εἶνε εἰς τὸν κορμὸν τοῦ φυτοῦ, διότι τὰ πρῶτα εἶνε τροφερώτερα καὶ πολυχυμότερα καὶ ἑπομένως ἀναπτύσσουσι καλλιτέρους βλαστούς.

Πρὸς ἐξαγωγὴν τῶν ἐξογκωμάτων ξελακκώνομεν ὀλίγον τὸ ἐλαιόδενδρον, ὅπως ἐκθέσωμεν τὰς χονδρὰς ρίζας καὶ κατόπιν μετὰ πολλῆς προσοχῆς ἀναζητοῦμεν, σκαλίζοντες προσεκτικῶς διὰ ξυλίνης σμίλης, τὸ μέρος τῆς ρίζης, τὸ ὁποῖον ἔχει ἐξόγκωμα. Μετὰ ταῦτα καθαρίζομεν αὐτὸ ἀπὸ τὰ χώματα καὶ δι' ἑνὸς μικροῦ πελέκεως καλῶς ἀκονισμένου ἢ διὰ πριονίου κάμνομεν πέριξ καὶ πλησίον τῆς βάσεως ἐντομὴν μᾶλλον βαθεῖαν. Εἰς τὸ ἐπάνω μέρος τῆς ἐντομῆς θέτομεν πέλεκυν ἢ σμίλην καὶ δι' ἑνὸς ἐπιδεξίου κτυπήματος ἀποσπῶμεν τὸ ἐξόγκωμα.

('Ακολουθεῖ)

ΕΚΛΕΚΤΑ ΕΡΓΑ

Ο ΜΟΝΑΧΟΣ ΤΖΙΝΕΠΡΟ

ΤΟΥ ΕΡΡΙΚΟΥ ΠΑΝΤΖΑΧΗ

Πρὸ μιᾶς ὥρας ἐσκοτίνιασε καὶ ἡ σιωπὴ ἦτο πλήρης σχεδὸν εἰς τὸ δρόμο. Ὁ ἀγέρας ἦτο ψυχρός, ξαστεριὰ ἀλλὰ χωρὶς γαλήνη. Ἀφῆκα πίσω μου ἕνα σωρὸ σπίτια μὲ τὰς πόρτες των ὅλες κλειστές. Μόνον ἐδῶ κι' ἐκεῖ μερικὰ παράθυρα ἐφαίνοντο φωτισμένα. Τώρα ὁ ἐπαρχιακὸς δρόμος ἐξηκολούθει σὲ μακρυνὸ διάστημα χωρὶς νὰ περνᾷ οὔτε ἀπὸ σπίτια οὔτε ἀπὸ Βίλλες.

Ἐβάδιζα μὲ ἀρκετὰ ζωηρὸ βῆμα διότι ἤθελα μιὰ ὥρα ἀρχήτερα νὰ εὑρίσκωμαι σ'τὸ σπίτι ὅπου οἱ δικοί μου μὲ περιμέναν γιὰ τὸ δεῖπνο τῶν Χριστουγέννων. Μιὰ ὥρα ποδαρόδρομος νύκτα, μονάχος... Μέσα μου εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, σχεδὸν ἀσυναισθήτως, ἀλλ' ἔπειτα σιγὰ σιγὰ πληξ ζωηρά, ἠξάνε μιὰ μελαγχολικὴ καὶ καχύποπτη ἀνησυχία. Ἔριχνα ἀστραπιαίως ματιὲς μπροστά μου, στὸν ἔρημο δρόμο, στοὺς φράκτες στὰ δένδρα, εἰς τοὺς μαύρους μακρυνοὺς λόφους, εἰς τὰ δεξιά μου καὶ εἰς τὴν πεδιάδα ποῦ ἐμαύριζε ἀριστερά μου.

Καὶ ἂν ἤθελα νὰ ἔχω κἄποια ἀμφιβολία σὲ κεῖνο ποῦ μοῦ συνέβαινε ἤρκει νὰ τὴν διαλύσῃ ἡ μεγάλη ἀνακούφισις ποῦ δοκίμασα ὅταν ἐνοιωσα ὅτι μ' ἐπλησίαζε ἕνα κάρρο καὶ ἠσθάνθην πίσω μου σὲ μακρυνὴ ἀκόμη ἀπόστασι τὰ κουδούνια τῶν ἀλόγων.

Ἦτο ἕνα ἀπὸ τὰ βαρυὰ καὶ μακρυὰ ἐκεῖνα κάρρα μὲ τὶς ψηλὲς ρόδες μὲ τὰ ὁποῖα οἱ ὀρεινοὶ κάτοικοι τῶν Βολωνικῶν Ἀππενίνων καὶ τώρα ἀκόμη κατεβαίνουν εἰς τὴν πόλιν διὰ τῆς ὁδοῦ τοῦ Λογιάνο μὲ κάρβουνα καὶ μὲ ἄλλα πράγματα. Τὸ κάρρο ἐγύριζε πίσω ἀδειανό. Ὁ χωρικὸς ξαπλωμένος φαρδὺς πλατὺς εἰς τὸ κάρρο καὶ χωσμένος εἰς τὸ ἐπανωφόρι του ἐφαίνετο νὰ κοιμᾶται. Ἀλλὰ τ' ἄλογα εὔρωστα προχωροῦσαν σχεδὸν τροχασμὸ καὶ μοῦ ἦτον ἀδύνατο νὰ τρέξω καὶ γὼ μαζύ τους, ὅπως πολὺ τὸ ἐπιθυμοῦσα... Δέκα λεπτὰ ἀργότερα μόλις ἤκουα εἰς τὸν καθαρὸν ἀέρα τὰ σίστρα τῶν κουδουνιῶν, καὶ ἔπειτα τίποτε πλέον... Αὐτὸ ὅμως μὲ δυσηρέστει καὶ μοῦ ἠξάνε τὴν ἀθυμία μου... Ἐν τέλει ὅπως ἕνας οἱοσδήποτε φοβιτσιάρης εἶχα καὶ ἐγὼ φόβο ἀλλ' ἔχι ἀπὸ τοὺς κλέφτες.

Ἐγὼ !... ἐγὼ ποῦ ἤμουνα τεταρτοετὴς φοιτητὴς τῆς Ἰατρικῆς εἰς τὸ Πανεπιστήμιο, ἐγὼ ὁ ὁποῖος μόλις πρὸ ὀλίγου εἶχα διαβάσει ἐν μεταφράσει τὸ ἔργον τοῦ Μποῦχνερ Ὕλη καὶ δυναμις καὶ εἶχα τόσο πεισθῆ... Πῶς θὰ γελοῦσαν μαζύ μου οἱ συμφοιτηταί μου!... Καὶ ὁ καθηγητὴς Κονκάτο, καὶ ὁ καθηγητὴς Ἐρκολάνι;... Τόσο ἤτανε!

Τὸ γεγονὸς δὲν μοῦ συνέβαινε πράγματι γιὰ πρώτη φορά. Ἐκεῖνα τὰ τρία χιλιόμετρα τοῦ δρόμου τόσον ὡραίου καὶ ἀλέγρου ποῦ εἶχα τὴν συνήθεια νὰ κάνω ἐν πλήρῃ μεσημβρίᾳ χωρὶς καμμιὰ σκέψι, μοῦ προξενοῦσαν τούναντίον τὴ νύκτα μὲ τὴς σκιὲς μὲ τὴν ἐρημιὰ καὶ τὴ σιωπὴ ἕνα αἴσθημα ἐντελῶς διαφορετικὸ καὶ ἐλάμβαναν ἄλλη μορφή.

Σὲ κάθε λίγη ἀπόστασι τοῦ δρόμου συναντοῦσα τόπους κακῆς φήμης, τόπους ὁποπτους καὶ γεμάτους ἀπὸ ὑπερφυσικὲς ἱστορίες καὶ ἀναμνήσεις θλιβερῶν γεγονότων. Καὶ ἦσαν ἱστορίες ποῦ εἶχα ἀκούσεινὰ διηγοῦνται πολλαῖς φορὲς ὅταν ἤμην μικρὸ παιδί.—Εἰς ἐκείνην ἐκεῖ τὴν ἐρημικὴ καὶ πάντοτε κλειστὴ ἐκκλησοῦλα ἀνάμεσα στὶς γέρικες ἀκακίες, ποῦ εἶνε ἀριστερὰ στὸ δρόμο ἕνα χιλιόμετρο ἀπὸ τὴν Μπολώνια, σὲ ὁρισμένες νύκτες τοῦ χρόνου βλέπει κανεὶς ἄξαφνα τὸ παράθυρο νὰ φωτίζεται καὶ μέσα ν' ἀκούγεται ἕνας παπᾶς νὰ λειτουργᾷ...

Πλησὸ πέρα εἰς τὸ τέρμα τοῦ δρομίσκου ποῦ κάνει συντομότερο τὸ δρόμο πρὸς τὸ Μόντε Ντονάτο, εἰς τὴν ἀρχὴ τοῦ τρέχοντος αἰῶνος ἐσκοτώθη ἕνας νέος ποῦ γύριζε περασμένα πληὰ τὰ μεσάνυκτα ἀπὸ μιὰ ἐρωτικὴ συνέντευξι γύρω κεῖ ἀπὸ τὴς γειτονικὲς βίλλες. Καὶ ἡ σκιὰ τοῦ φονευθέντος παρουσιάσθη πολλαῖς φορὲς σὲ μερικοὺς νυκτερινοὺς ὁδοιπόρους ποῦ πήγαιναν μονάχοι...

Εἰς τὴς χαμηλὲς πλευρές, ποῦ στηρίζουν τὸ δρόμο τοῦ καναλιοῦ κοντὰ εἰς τὸ Μεγάλο Μῦλο, πολλοὶ ὁρκίζοντο ὅτι μερικὲς νύκτες παρουσιάζεται μιὰ γρηὰ ντυμένη ὁλόμαυρα ἡ ὁποία νέθει σιωπηλή. Αὐτὴ ἀφίνει τὸ διαβάτη νὰ περάσῃ χωρὶς κἂν νὰ τὸν ἰδῇ. Ὅταν ὅμως περάσῃ τὸν καλεῖ μὲ τὸ βαπτιστικό του ὄνομα καὶ μὲ μιὰ ἠχηρὴ φωνὴ ποῦ σοῦ προξενεῖ ρῖγος. Μιὰ νύκτα ἕνας ἁμαξάς, ἀπὸ κείνους ποῦ πᾶνε νὰ φορτώσουν πέτρες καὶ ἄμμο εἰς τὶ Σαβένα, μὲ πολὺ θάρρος ἤθελε νὰ πλησιάσῃ τὴ γρηὰ καὶ νὰ τὴν ρωτήσῃ, ἀλλὰ τὸ πρωῒ τὸν μαζέψανε ἀπὸ τὸ λάκκο λιποθυμισμένο καὶ μὲ τὰ μαλλιὰ κάτασπρα. Καὶ κάθε φορὰ ποῦ τὸν ρωτούσανε γιὰ τὸ ἐπεισόδιο αὐτό, ἔκανε τὸ σταυρό του καὶ δὲν ἔβγανε μιλιὰ ἀπὸ τὸ στόμα του...

Παράξενο! Τὰ διηγήματα αὐτὰ τὰ καταλληλα μόνο γιὰ παιδιὰ καὶ γυναικοῦλες τὰ ἐγνώριζα καὶ ἐγὼ ἀπὸ μικρός,καὶ τὴ νύκτα ἐκείνη δὲν ἐπίστευα πράγματι, ὅτι καὶ ἀπὸ πρὶν τὰ εἶχα πιστέψει. Καὶ ὅμως! Πῶς νὰ ἐξηγήσω τὴν ἀμφιβολία αὐτὴ ποῦ μ' ἔκανε νὰ βλέπω πάντα πρὸς τὰ ἐμπρός μου, τὴν ἀγωνία ἐκείνη ποῦ μ'ἔσπρωχνε νὰ ταχύνω τὸ βῆμα, ἐνῶ συγχρόνως ἕνας φόβος ἀκατανίκητος φαινότανε ὅτι μοῦ ἐλύγιζε τὰ γόνατα;... Μερικὲς στιγμὲς μοῦ φαινότανε ὅτι τὸ ἐγὼ μου ἐχωρίζετο εἰς δύο, καὶ ὅτι τὸ μισό, ὑγιές, ἥσυχο καὶ ἄπιστο ἔριχνε ἐναντίον τοῦ ἄλλου ἡμίσεως ταραγμένου καὶ διστακτικοῦ ἕνα βλέμμα γεματο συγκινητικοῦ οἴκτου καὶ περιφρονήσεως.

Μ'ὅλα ταῦτα, ἡ συγκίνησίς μου δὲν ἔπαυε ἀλλὰ τούναντίον ηὔξανε.—Ζήτημα ἀταβισμοῦ!—ἔλεγα μέσα μου—ἀσφαλῶς ζήτημα ἀταβισμοῦ...Εἶμαι τὸ φυσικοψυχικὸ ἀποτέλεσμα μιας γεννεας ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι ποιὸς λίγο ποιὸς πολὺ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὰ τὰ πράγματα. Καὶ ἔφθασε μὲ τὸ αἷμα καὶ ἐγκατεστάθη εἰς τὴν ὕπαρξί μου ὑπὸ μορφὴν τυφλοῦ καὶ ἀδαμάστου ἐνστίκτου ἐκεῖνο ποῦ εἰς τοὺς προγόνους μου ἦτο πίστις ἀληθινὴ καὶ ἀσυνείδητος. Ἰδοὺ γιατὶ τώρα ἐγὼ δοκιμάζω, παρὰ τὴ θέλησί μου, ἐκεῖνο ποῦ ὁ Βίκτωρ Οὐγκὼ ὀνόμαζε «ἀναμονὴ τοῦ ἀδυνάτου».

Τότε ἐσκέφθηκα νὰ συνεχίσω μ'ἐπιμέλεια τὸ νῆμα τῶν ἰδεῶν αὐτῶν, καὶ κατέβαλλα κάθε προσπάθεια νὰ προσαρμόσω τὴν ψυχή μου πρὸς τὸ νῆμα αὐτὸ γιὰ νὰ τὸ βοηθήσῃ ν'ἀπλωθῇ μακρύτερα ὅσο τὸ δυνατόν..."Ηρχισα νὰ σκέπτομαι ἕνα ἐγχειρίδιον φιλολογίας προσφάτως δημοσιευθέν, ἔπειτα ἄλλας μου μελέτας ἰατρικῆς φύσεως...Τίποτε ὅμως νά πάρῃ ὁ διάβολος!... Πράγματι, τὸ πρωῒ ἀκριβῶς εἶχα ἐργασθῇ ἐπάνω εἰς ἕνα πτῶμα μιας γυναικὸς τριάντα χρόνων περίπου ποῦ εἶχε πεθάνει ἀπὸ φθίσι... Ἔστρεψα μ' ἕνα ρῖγος τὸ νοῦ μου ἀπὸ τὴ σάλλα ἐκείνη, ἀπὸ τὸ μαρμάρινο ἐκεῖνο τραπέζι, ἀπὸ τὸ φτωχὸ ἐκεῖνο σῶμα τὸ λυωμένο ἀπὸ τὴ φθίση, τὸ κομματιασμένο καὶ ξεπετσιασμένο ἀπὸ τὸ νιστέρι μου...

Τότε παρετήρησα ψιλὰ τὸν κάταστρο Οὐρανό, ἐζήτησα τὴν κόμη τῆς Βερενίκης, τὸν Ὠρίωνα, τὸν Ἄρη καὶ ἐσταμάτησα τὸ βλέμμα εἰς τὸ φωτεινότατο ἄρμα τῆς Ἄρκτου..."Επειτα ἄρχισα νὰ σιγοτραγουδῶ ἕνα μοτῖβο ἀπὸ τοὺς ***Κῶδωνας τῆ; Κορνεβίλλης*** περισσυλλέγων ἐν τῷ μεταξὺ ὅλας τὰς δυνάμεις τῆς θελήσεώς μου γιὰ νὰ συγκεντρόσω τὸ νοῦ μου σὲ μιὰ σκέψι ἄλλη, καὶ ξένη ἀπὸ τὴ σκέψι τῆς ἀνατομηθείσης γυναικὸς. Καὶ τὸ κατόρθωσα χωρὶς κόπο... Ἀλλὰ γιατὶ τὸ κατόρθωσα κατὰ τὸν τρόπο αὐτό;...

Ἀλλοίμονον! Ὁ φόβος μου ἐκεῖνος οὔτε πολὺ οὔτε λίγο, εἶχε καταστῇ ὁλοκληρότατος ὅπως ὅταν ἕνας φόβος ἀφοῦ σᾶς ἐστενοχώρησεν ἐπὶ μία ὁλόκληρη ὥρα δρόμο εἰς τὰ δεξιά σας, σὲ μιὰ στιγμὴ ξεκολλᾷ ἀπὸ πάνω σας, καὶ ἐνῶ πάτε ν' ἀναστενάξετε ἴσως ἀμέσως αὐτὸς εἰς τ' ἀριστερά σας πληὰ κοντά, καὶ περισσότερον ἀπὸ πρῶτα ἐνοχλητικός.

Πράγματι ἐνῷ αἱ σκέψεις μου ἐξελίσσοντο καὶ ἐπεσσωρεύοντο κατὰ τὸν τρόπον ποῦ προεῖπα, ἔφθασα ὑπερπηδῶν τὸν ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου μερικοὺς τόπους ἐμπρὸς εἰς τοὺς ὁποίους ὁ φόβος μοῦ πραγματοποιοῦσε τὰ τρελλά του φαντάσματα. Ἀλλὰ τώρα ἐπλησίαζε ὁ ἀπαισιότερος καὶ ὁ τρομερότερος ὅλων: Ὁ Σταυρὸς τοῦ Καμάλντολη!

Ἐρωτήσατε τὸ λαό, σὲ πολλὰ χιλιόμετρα γύρω ἐκεῖ, τί εἶνε ὁ Σταυρὸς τοῦ Καμάλντολη καὶ θὰ μάθετε. Ἴλικῶς ἐξετάζοντες τὸ πρᾶγμα δὲν πρόκειται παρὰ περὶ μιᾶς πεπαλαιωμένης στήλης, στεφανωμένης εἰς τὴν κορυφὴ ἀπὸ ἕνα μεγάλο σιδερένιο σταυρό, καὶ κτισμένης ἐπάνω εἰς τὴν κυριωτέρα λεωφόρο εἰς τὴ στροφὴ ἑνὸς δρόμου, ὁ ὁποῖος μιὰ φορὰ ὁδηγοῦσε εἰς ἕνα μοναστῆρι τῶν Καμαλτολέζων κτισμένο ἐπὶ τοῦ λόφου. Τὸ Μοναστῆρι κατὰ τὸ τέλος τοῦ παρελθόντος αἰῶνος κατελήφθη καὶ ἔπειτα κατεστράφη ἐντελῶς, σήμερα δὲ εἰς τή θέσι του ἔχουν κτίσει ἕναν πῦργο ἢ μᾶλλον στρατιωτικὸ ὀχύρωμα. Ἡ παληὰ ὅμως κολώνα καὶ ὁ μέγας μαῦρος σταυρὸς ἔμειναν.

Ἐκεῖ δὲ ἀκριβῶς εἶνε ὅπου τὴ νύκτα ***φαίνεται*** καὶ γίνεται ***ἀντιληπτὸς*** ἕνας καλόγηρος καθισμένος μὲ τὸ κεφάλι γυρμένο μέσα εἰς τὸ καπότο του ὁ ὁποῖος μὲ τὸ κομπολόϊ στὸ χέρι ἀπαγγέλλει εὐχὰς χαμηλοφώνως... Καὶ γιὰ τὸ σημεῖον ἀκριβῶς αὐτὸ ἀμφιβολία καμμία δὲν ἐπιτρέπεται. Πολλὰ πρόσωπα περνῶντας ἀπὸ 'κεῖ εἶδανε τὸ νυκτερινὸ αὐτὸ καλόγηρο καὶ τὸ διηγοῦνται βεβαιοῦντες μὲ ὅρκο τὴν ἀλήθεια τῶν λεγομένων των.

Ἐγὼ λοιπὸν ἐπλησίαζα εἰς τὸ σταυρὸ τοῦ Καμάλντολη. Ἀνάγκη ἀκόμη νὰ εἰπῶ ὅτι ὁ τόπος αὐτὸς τὴ νύχτα ἔχει ἀσχημη ὄψι. Ὁ δρόμος εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο κυρτοῦται καὶ χαμηλώνει. Πέντε ἢ ἓξη γέρικες βελανιδιές, λείψανα ἀρχαίου δάσους ἐμαύριζαν κεῖ κοντὰ σὰν γίγαντες. Ὁ λόφος πρὸς τ' ἀριστερὰ πληὰ δασόβατος παρὰ ἄλλοῦ, φαίνεται νὰ κάθεται ἐπάνω στὸ δρόμο σὰν ἕνα ἀπαίβαρος. Παρατηρῶντας κανεὶς γύρω εἰς τὸν περιορισμένο ὁρίζοντα δὲν κατορθώνει νὰ διακρίνῃ ἴχνη κατοικίας ἀνθρώπων...

Ἐβάδιζα προκατηλημένος καὶ σκεπτικὸς μὲ τὸ κεφάλι μπροστὰ καὶ τὰ μάτια ἀμφιβάλλοντα. Ἐνθυμοῦμαι δὲ ὅτι ἀπό τινος εἶχε σηκωθῇ ἕνας ἀγέρας ψυχρὸς καὶ κοφτερὸς σὰν ξυράφι. Ἀπὸ μακρυὰ ἔνοιωθα τὸ θόρυβο ποῦ ἔκαναν τὰ κλαδιὰ τῶν ὑψηλῶν βελανιδιῶν, καὶ κοντά μου ὅλα τὰ κλαδιὰ τῶν λάκκων καὶ ὅλα τὰ κλαδιὰ τῆς φράκτης ἐθορυβοῦσαν μ' ἕνα ὀξὺ καὶ συνεχῆ ἦχο ποῦ μοῦ ἔδιδαν τὴν ἐντύπωσιν μιας παρατεταμένης συμφωνίας ξεκουρδισμένων βιολιῶν.

Ἡ καρδιά μου κτυποῦσε δυνατὰ εἰς τὰ πλευρά μου... Ὅταν βρέθηκα σὲ ἀπόστασι ὀλίγων βημάτων ἀπὸ τὴν κολώνα καὶ τὸ σταυρό, ἄνοιξα καλὰ τὰ μάτια μου καὶ τὰ κάρφωσα ἐκεῖ μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ ἔβλεπα ἐλεύθερο καὶ ἄδειο τὸ σκαλοπάτι τῆς κολώνας.... Ἀλλὰ τοὐναντίον... Ἄγγελοι καὶ λειτουργοὶ τοῦ Ὑψίστου... Ἐκεῖ ἀκριβῶς ἐκάθητο ὁ καλόγερος!

Σὲ μιὰ στιγμὴ ἐσκέφθηκα νὰ γυρίσω πίσω, ἀλλ' ἤμην πλέον πολὺ κοντά. Καὶ ἔπειτα μέ τὴν ἴδια εἰλικρίνεια μὲ τὴν ὁποίαν διηγήθηκα τοὺς ἀθλίους μου φόβους, θὰ ἐξομολογηθῶ ὅτι τὴν στιγμὴν ἐκείνην καὶ πρὸ τοῦ θεάματος ἐκείνου, δὲν γνωρίζω ἐκ ποίων λόγων ἀντιδράσεως, ἔνοιωσα νὰ μοῦ ἀνεφαίνει εἰς τὸ κεφάλι ἕνα κῦμα θερμοῦ αἵματος ποῦ μοῦ ἔδωκε θάρρος. Ἂς παραδεχθοῦμε ὅτι ἦτο τὸ θάρρος τῆς ἀπελπισίας... Ἐκινήθηκα λοιπὸν ἢ καλύτερα ὥρμησα πρὸς τὸν καθισμένο μαῦρο καλόγερο, καὶ ἑτοιμαζόμουνα νὰ τοῦ βγάλω μιὰ φωνή, ὅταν τὸν ἄκουσα νὰ μὲ φωνάζῃ ἐκεῖνος.

— Καλλησπέρα γιατρέ! Σὺ εἶσαι;...

... Καλλησπέρα γιατράραρε!... Ν' ἀκούσῃς τὴ φωνὴ καὶ ν' ἀναγνωρίσῃς τὸ πρόσωπο ἦτο ἕνα σημεῖο. Ἦτο ὁ ἀδελφὸς Τζινέπρο, ἕνας νέος καὶ εὔθυμος καλόγερος γνωστότατος εἰς ὅλα τὰ περίχωρα ἀπὸ τοὺς χωρικοὺς καὶ τοὺς ἀγρότας εἰς τοὺς ὁποίους συχνὰ ἤρχετο νὰ ζητήσῃ ἐλεημοσύνην. Ὅλοι τοῦ ἔκαναν εὔθυμη ὑποδοχή. περισσότερο νομίζω γιὰ τὴν καλή του καρδιὰ παρὰ γιὰ τὴς φυλαρίες του.

Ἐγὼ ξελαχάνιαζα καὶ ποιὸς ξέρει τί πρόσωπα εἶχα τὴ στιγμὴ ἐκείνη. Ὁ ἀδελφὸς ὅμως Τζινέπρο δὲν ἐφάνη νὰ μ' ἐπρόσεξε.—Τί κάθεσαι καὶ κάνεις ἐδῶ;—Τὸν ἠρώτησα μὲ κάποια ἀγανάκτησι στὴ φωνή μου.. Ὁ μοναχὸς Τζινέπρο, χωρὶς νὰ κινηθῇ μὲ κύτταξε ἀπὸ πάνω ὡς κάτω, καὶ μὲ ἕνα ὀξὺ γέλοιο καὶ δυὸ ματια λάμποντα μοῦ ἀπήντησε :

—Νὰ τρέχῃς ὅλη τὴν ἅγια μέρα καὶ πάντα μὲ τ' ἄλογο τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου... βέβαια.. θέλεις καὶ λιγάκι νὰ καθήσῃς! Ἐπῆγα ἐδῶ καὶ κεῖ ὅλη τὴν ἡμέρα. Ἔκαμα μία καλὴ μπάζα...

Πράγματι εἶδα κατὰ γῆς κοντά του τὰ δύο δισσάκια γεμάτα. Κατάλαβα ἀκόμη ὅτι ὁ ἀδελφάκος δὲν ἦτο μεθυσμένος. Τοῦ εἶχανε ἐν τούτοις προσφέρει κατὰ τὴν ἡμέρα μερικὰ ποτηράκια μαστίχας Χριστουγεννιάτικης καὶ ἐννοεῖται ὅτι τὰ περισσότερα δὲν τὰ εἶχε ἀποκρούσει. Μείναμε λίγο σιωπηλοὶ καὶ οἱ δύο καὶ ἔπειτα ὁ ἀδελφὸς Τζινέπρο εἶπε :

— Ἔχεις γιατρὲ νὰ μοῦ δώσῃς ἕνα τσιγάρο ;

— Ὄχι.

— Καλά! Ὅταν δὲν ἔχεις σύ, ἔχω γώ.... Καὶ θέσας τὸ δεξί του χέρι εἰς τὸ ἀριστερὸ φαρδὺ μανίκι τοῦ ράσου του ἔβγαλε ἕνα τσιγάρο Τοσκάνας καὶ μοῦ τὸ προσέφερε μὲ τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων του μὲ μειδίαμα πάντοτε.

Ἐγὼ ἤμουνα συνειθισμένος εἰς τὸν ἀστεϊσμὸ αὐτὸν τοῦ τσιγάρου, ὡς ἐπίσης εἰς τὸ νὰ τὸν ἀκούω νὰ μὲ ἀποκαλῇ γιατρὸ παρακαίρως. Ἔβγαλα ἕνα σπίρτο, καὶ προφυλάσσοντάς το ἀπὸ τὸν ἄνεμο πίσω ἀπὸ τὴν κολώνα ἄναψα τὸ τσιγαρέττο. Ἐν τ

Γ. Σ. ΤΣΑΜΠΗΡΑ

Η ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΙΣ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΙΩΝ

—Ἡ Νῆσος καὶ ὁ πληθυσμός της.
—Ρεύματα μεταναστεύσεως καὶ αἴτια προκαλέσαντα αὐτήν.

Τὰ Κύθηρα ὑπὸ τὴν Ἀγγλικὴν προστασίαν διηροῦντο εἰς τρεῖς Δήμους ἀπὸ δὲ τοῦ 1874 ἦτοι δέκα ἔτη μετὰ τὴν Ἕνωσιν οἱ τρεῖς δῆμοι συνεπτύχθησαν εἰς δύο, τὸν δῆμον Κυθηρίων καὶ τὸν δῆμον Ποταμίων ἐκ τούτων δὲ πάλιν ἐσχηματίσθησαν αἱ σημεριναὶ 15 Κοινότητες.

Ἐκ τῆς ἀπογραφῆς τοῦ 1907 προέκυψεν ὅτι ὁ ἐκ τῆς Νήσου ἐκπηγάζων πληθυσμὸς εἶνε 25.000, ἐκ τῶν ὁποίων 13,2000 εἶνε οἱ πραγματικοὶ κάτοικοι τῆς Νήσου μετὰ τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ οἰκούντων, ἐνῷ οἱ ὑπόλοιποι ἀναφέρονται ὡς εὑρισκόμενοι ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.

Ἡ τελευταία ἀπογραφὴ τοῦ 1920 δὲν μᾶς ἔδωσε εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο σαφεῖς πληροφορίας, διότι ὡς ἐκ τῆς πολεμικῆς ἀνωμαλίας μόνον περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν τῇ νήσῳ οἰκούντων ἠδυνήθη τὸ ἀρμόδιον ὑπουργεῖον νὰ ἐκδώσῃ ὑπευθύνους πίνακας. Οὕτως ἡ νῆσος Κύθηρα μετὰ τῶν Ἀντικυθήρων κατοικεῖται ἀπὸ 9.709 ἄτομα, ἐκ τῶν ὁποίων 4,359 ἄρρενα καὶ 5,370 γυναῖκες. Ἐκ δὲ τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ κατοικούντων δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν 13,500 δὲν μετεβλήθη.

Ἐπίσης ὡς ἐξηκριβώθη οἱ εἰς Σμύρνην μετοικήσαντες ἀπὸ τοῦ 1850 καὶ μετέπειτα ἀνέρχονται εἰς 8000 περίπου ἐξ ὧν ἐγκατεστημένοι εἰς μὲν τὴν πόλιν τῆς Σμύρνης περὶ τὰς 2000 οἱ δὲ λοιποὶ εἰς τὰ πέριξ καὶ κυρίως εἰς Κουκλουτζᾶν καὶ Μπουρνόβαν ἔνθα καὶ ἤκμασεν ὡς καθαρῶς κυθηραϊκοὶ συνοικισμοί.

Τὸ μεταναστευτικὸν ρεῦμα πρὸς τὴν Ἰωνίαν ἐσταμάτησε κατὰ τὸ 1875 ὁπότε μεγάλη μερὶς τῶν κατοίκων τῆς Νήσου ἀπῆλθεν εἰς Ἀθήνας, Πειραιᾶ καὶ Αἴγυπτον, ἀπὸ δὲ τοῦ 1890 περίπου ἤρχισεν ἀθρόα μετανάστευσις νέων εἰς Ἀμερικὴν καὶ βραδύτερον εἰς Ἀφρικὴν καὶ Αὐστραλίαν. Ἐκ τῶν νέων τούτων πάντες σχεδὸν ἄριστα ἐγκατεστάθησαν πλεῖστοι δὲ ἐδημιούργησαν μεγάλας περιουσίας.

Ἀπὸ τοῦ 1900 ἤρχισεν καὶ ἡ ἀραίωσις τῶν ἐν Ἀθήναις, Πειραιεῖ, Αἰγυπτον κλπ. παροικιῶν πρὸς τὴν Ἀμερικὴν καὶ τὴν Αὐστραλίαν

Σήμερον δυνάμεθα κατὰ τὰς μᾶλλον ἐξακριβωμένας πληροφορίας νὰ καθορίσωμεν ὡς ἑξῆς τοὺς ἀνὰ τὴν γῆν Κυθηρίους μετανάστους : Τοὺς ἑξ Ἰωνίας ἐπανελθόντας εἰς 5.000 μετὰ τῶν ἐκ Σμύρνης, 500 τοὺς εἰς Αἴγυπτον εὑρισκομένους, 200 τοὺς εἰς Ρουμανίαν καὶ ωσταντινούπολιν, 1500 τοὺς εἰς Αὐστραλίαν, 4000 τοὺς εἰς Ἀμερικὴν καὶ 1000 τοὺς ἐν Ἀφρικῇ καὶ Καναδᾷ καὶ ἀλλαχοῦ. Ἐν Κυθήροις σήμερον μετὰ τὴν Μικρασιατικὴν καταστροφὴν ὁ πληθυσμὸς ὑπερέβη τὰς 11000 μονίμων κατοίκων. Ἐν Ἀθήναις δὲ καὶ Πειραιεῖ καὶ εἰς τὰ προάστεια ἔνθα συνεκεντρώθησαν καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν ἐκ Μ. Ἀσίας ἐπανελθόντων εὑρίσκονται πλέον τῶν 8000 υθηρίων.

Ἐν τῇ ἐξετάσει τῶν λόγων, οἵτινες ἠνάγκαζον τὸν Κυθήριον ἀνέκαθεν νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ πάτριον ἔδαφος, ὡς πρώτων συντελεστὴν εὑρίσκομεν τὸ πολυμελὲς τῆς Κυθηραϊκῆς οἰκογενείας καὶ τὸ ἄγονον τοῦ ἐδάφους τῆς Νήσου τὸ μὴ δυνάμενον νὰ διαθρέψῃ τὸν αὐξανόμενον τῆς Νήσου πληθυσμόν.

Κατὰ τὸν Μεσαίωνα οἱ Κυθήριοι ὑπηρέτουν ὡς ναυτικοὶ εἰς τοὺς Ἐνετούς, κατόπιν δὲ εἰς διαφόρους ξένους στόλους καὶ εἰς πειρατικὰ ἀκόμη σκάφη. Ἀπὸ δὲ τῶν ἀρχῶν τοῦ 18 αἰῶνος πλῆθος Κυθηρίων εὑρίσκετο ἐν Ρωσσίᾳ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν δυνάμεων αὐτῆς.

Ἡ μόρφωσις τῶν κατοίκων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης δὲν ἦτο σπουδαία διότι οἱ ἑκάστοτε δυνάσται τῆς νήσου ἐλάχιστα ἐνδιεφέρθησαν δι' αὐτήν. Ἀπὸ τῆς Ἀγγλικῆς δὲ ὅμως κατοχῆς καὶ κατὰ τὴν ἀκμὴν τοῦ Ἰονίου Κράτους τὰ πρῶτα στοιχεῖα παιδείας ἐκαρποφόρησαν ταχέως, οὔτω δὲ ἀπὸ τοῦ 1850 ἤρχισε σημειουμένη συστηματικὴ μεταναστατευτικὴ κίνησις τὴν ὁποίαν ἐνίσχυσεν ἡ συχνὴ ἐπικοινωνία τῆς νήσου διὰ τῶν Αὐστριακῶν ἀτμοπλοίων μὲ πολλοὺς τῆς Ἀνατολῆς λιμένας ἔνθα ἤκμαζε τὸ ἐμπόριον.

Καὶ οὕτως οἱ μὲν νέοι εὕρισκον διέξοδον εἰς τὸ ἐπιχειρηματικὸν των τάλαντον, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ λιμὴν τοῦ Πειραιῶς συνεκέντρωσεν ὅλους τοὺς ἀφομάχους θαλασσολύκους τοὺς ἄλλοτε μισθωτοὺς ἐθελοντὰς τοῦ Βρεττανικοῦ καὶ τοῦ Ρωσσικοῦ ναυτικοῦ οἵτινες εὕρισκον ὡς λεμβοῦχοι εὐχερῆ τρόπον ἐξασφαλίσεως τοῦ ἄρτου των.

Ἡ παιδεία ἐν τῷ μεταξὺ προσήλκυε τοὺς πιστούς της καὶ τὰ παιδιὰ τῶν ἁπλῶν αὐτῶν ἀνθρώπων ἀντὶ νὰ φεύγουν μακρὰν μὲ ἓν ἀπολυτήριον τοῦ δημοτικοῦ ἢ τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου εὕρισκον πλέον εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ τὰς Ἀθήνας θέσεις εἰς τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα τοῦ μόλις τότε ζωογονουμένου ἑλληνικοῦ ἐμπορίου ὅπου μὲ τὴν εὐστροφίαν τοῦ πνεύματος καὶ τὴν ἀκάματον ἐργατικότητα ηὐδοκίμησαν ἀναδειχθέντα εἰς τὰς πρώτας γραμμὰς τῆς προόδου.

Ἀπὸ τοῦ 1890 ὅμως καὶ μετέπειτα ἡ Ἀμερικὴ καὶ ἡ Αὐστραλία ἀπέβησαν τὰ δύο κυριότερα σημεῖα μεταναστεύσεως τῶν Κυθηρίων. Καὶ ἐρωτᾶται : Ἡ νῆσος ὠφελήθη ἢ ὄχι ἐκ τῆς μεταναστεύσεως αὐτῆς τῶν τέκνων της;

(Συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

ΕΡΑΝΟΣ ΠΡΟΣ ΙΔΡΥΣΙΝ
ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΟΥ ΜΕΓΑΡΟΥ

Ὁ Γυμνασιάρχης Κυθήρων διὰ τῆς ἀπὸ 14 Μαΐου ἐ.ἔ. καὶ ὑπ' ἀριθμ. 188 ἀναφορᾶς του πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἐζήτησε ἄδειαν συστάσεως δωδεκαμελοῦς ἐπιτροπῆς μὲ τὸ δικαίωμα συλλογῆς ἐράνων πρὸς ἵδρυσιν Γυμνασιακοῦ Μεγάρου εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Νήσου μας. Ὡς ἀναφέρεται ἐν τῇ ἀναφορᾷ τοῦ κ. Γυμνασιάρχου, κατὰ φήμην μὴ εἰσέτι ἐξακριβωθεῖσαν, ἡ Κυθηραϊκὴ Ἀδελφότης Νέας Ὑόρκης διαθέτει πρὸς τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν τὸ ἥμισυ τῆς ἐξ 8000 δολλαρίων περιουσίας της.

Ἡ ἐντολὴ πρὸς καταρτισμὸν ἐν τῷ ὑπουργείῳ τοῦ διατάγματος συλογῆς ἐράνων ἐδόθη προχθὲς 13 τρέχοντος. Ἂς εὐχηθῶμεν νὰ πραγματοποιηθῇ ταχέως ὁ εὐγενὴς σκοπὸς τῆς συστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς διότι ἀναμφιβόλως ἡ παιδεία πρέπει νὰ στεγασθῇ εἰς μέγαρα μεγαλοπρεπέστερα καὶ ἀπὸ αὐτὰ τὰ μέγαρα τῆς Θέμιδος. Διότι ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει τελεία παιδεία ἡ Δικαιοσύνη παραμερίζεται.

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΜΑΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟ

—Αἱ ἐξετάσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου.
—Ἀπονομὴ βραβείου ἐπιμελείας.
—Ὁ λόγος τοῦ Σχολάρχου κ. Τζιγγούνη.

Αἱ ἐξετάσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου μας διεξήχθησαν μετὰ τῆς συνήθους κατ' ἔτος τάξεως καὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν γονέων τῶν μαθητῶν. Ἐφέτος ὅμως αἱ ἐξετάσεις αὐταὶ εἶχον ἰδιαιτέραν σημασίαν, καθ' ὅσον ἐπρόκειτο νὰ βραβευθῶσι τρεῖς μαθηταί, οἱ πρῶτοι ἑκάστης τάξεως, διὰ χρηματικοῦ βραβείου ἑξακοσίων δραχμῶν τὸ ὁποῖον ὥρισεν ὡς ἐτήσιον ἔπαθλον ὑπὸ τὸν τίτλον ***«Βραβεῖον Ἐπιμελείας»*** ὁ πληρεξούσιος τῆς Νήσου μας κ. Π. Τσιτσίλιας.

Πρὸς τοῦτο λοιπόν, τὴν τελευταίαν Κυριακὴν λ. μ. καὶ ὥραν 5 μ. μ. κόσμος πολὺς προσκεκλημένων καὶ μή, ἀμφοτέρων τῶν φύλων, συνεκεντρώθη εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου, καταλλήλως διακοσμηθείσας, ὅπου ἐνώπιον καὶ τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν μας ἀρχῶν ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ ἡ ἀπονομὴ τῶν βραβείων εἰς τοὺς καλλιτέρους μαθητάς.

Κατὰ τὴν προσδιορισθεῖσαν ὥραν ἐψάλη ἁγιασμὸς ὑπὸ τοῦ Πανοσιωτάτου ἱεροκήρυκος τῆς Νήσου συμπαραστατουμένου ὑπὸ τῶν δύο αἰδεσιμωτάτων ἱερέων Ποταμοῦ, μεθ' ὃ ὁ σχολάρχης κ. Γεώργιος Τζιγγούνης ἔκαμε ἔκθεσιν τῶν πεπραγμένων τοῦ ὑπ' αὐτὸν σχολείου κατὰ τὸ λῆξαν σχολικὸν ἔτος 1924-1925, εἶτα δὲ εἶπε τ' ἀκόλουθα :

«Καὶ ἤδη, κύριοι, μετ' ἀνεκφράστου χαρᾶς, ἀναγγέλλομεν ὅτι ὁ πληρεξούσιος καὶ συμπολίτης ἡμῶν ἀξιότιμος κ. Π. Τσιτσίλιας, ἐπιθυμῶν νὰ ἐνισχύσῃ ἠθικῶς τὴν μεταξὺ τῶν μαθητῶν ἅμιλλαν πρὸς τὴν παιδείαν, τὸ πρῶτον ἐφόδιον πρὸς εὐημερίαν καὶ ἀνάπτυξιν παντὸς πολίτου, καὶ ἀποδίδων τὰ τροφεῖα εἰς τὸ σχολεῖον τοῦτο, παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβε τὰ πρῶτα πνευματικὰ φῶτα, δι' ἐγγράφου πρός με ἀνακοινώσεως, συνιστᾷ ***«Ἐτήσιον βραβεῖον ἐπιμελείας εἰς μνήμην τῶν ἀοιδίμων αὐτοῦ γονέων Σταματοῦλας καὶ Κοσμᾶ»***, ἐκ δραχμῶν ἑξακοσίων πρὸς βράβευσιν τοῦ πρώτου μαθητοῦ ἑκάστης τάξεως τοῦ σχολείου τούτου μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀποτελεσμάτων. Καὶ διὰ τούτου ὁρίζει ὅπως ὁ πρῶτος μαθητὴς τῆς Α΄ τάξεως λαμβάνῃ δραχμὰς ἑκατό, ὁ πρῶτος τῆς Β΄ τάξεως δραχμὰς διακοσίας καὶ ὁ πρῶτος τῆς Γ΄ τάξεως δραχμὰς τριακοσίας ἀνεξαρτήτως φύλου.

Τὸν κανονισμὸν καὶ τὰς λεπτομερείας τῆς ἀπονομῆς τοῦ βραβείου τούτου ἀνατθέτει εἰς τὴν εὐγενῆ φροντίδα τετραμελοῦς ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης 1) ἀπὸ τὸν ἑκάστοτε Διευθυντὴν τοῦ σχολείου τούτου, 2) ἀπὸ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κοινότητος Ποταμοῦ, 3)ἀπὸ τὸν κ. Πρόεδρον τοῦ Συνδέσμου Προστασίας Κυθηραϊκῶν Συμφερόντων, καὶ 4) ἀπὸ τὸν ἑκάστοτε διευθυντὴν τοῦ ἐνταῦθα Δημοτικοῦ σχολείου ὁ ὁποῖος δυστυχῶς ἀπουσιάζει τὴν στιγμὴν αὐτὴν εἰς Ἀθήνας λόγῳ ἐπειγούσης ἀνάγκης, καίτοι διακαῶς ἐπόθει νὰ παρευρίσκεται κσὶ οὗτος.

Πρώτην ἤδη φοράν, κύριοι, ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ σχολείου τούτου, ἤτοι ἀπὸ πεντηκονταετίας περίπου συνίσταται τοιοῦτον βραβεῖον, καὶ πρῶτοι μαθηταὶ ἀνεδείχθησαν κατὰ τὸ λῆξαν σχολικὸν ἔτος ἐν μὲν τῇ Α΄ τάξει ὁ Παναγιώτης Θεοδώρου Πανάρετος, ἐν τῇ Β΄ ὁ Χαράλαμπος Παν. Τζωρτζόπουλος καὶ ἐν τῇ Γ΄ ὁ Κωνσταντῖνος Χαραλ. Μελιττᾶς, τοὺς ὁποίους καὶ συγχαίρομεν, εὐχόμενοι ὁλοψύχως, ὅπως ἐξακολουθήσωσι καὶ ὡς μαθηταὶ καὶ ὡς πολῖται ἐπιδεικνύοντες τὸν αὐτὸν ζῆλον, πρόοδον καὶ διαγωγήν.

Συγχρόνως δὲ εὐχόμεθα, ὅπως ἡ ἠθικὴ αὕτη ἱκανοποίησις τῶν σήμερον βραβευομένων μαθητῶν διεγείρῃ ἀκόμη περισσότερον τὴν ἅμιλλαν μεταξὺ τῶν μαθητῶν τοῦ σχολείου τούτου, περὶ τοῦ τὶς θὰ κατωρθώσῃ νὰ λαμβάνῃ τὴν ἠθικὴν ταύτην ἱκανοποίησιν. Πολὺ δὲ λυπούμεθα, διότι δὲν δυνάμεθα νὰ κατανείμωμεν ἕκαστον βραβεῖον εἰς δύο ἢ καὶ τρεῖς μαθητάς, καθ' ὅσον ἐν μὲν τῇ πρώτῃ τάξει μικρὰ διαφορὰ ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ βραβευομένου καὶ τῆς μαθητρίας Σταματίας Σπύρου Παναρέτου, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ μεταξὺ τοῦ βραβευομένου καὶ τοῦ μαθητοῦ Δημητρίου Λ. Κόμη, ἐν δὲ τῇ τρίτῃ μεταξὺ τοῦ πρώτου καὶ τοῦ Ἐμμανουὴλ Ἡλ. Φαρδούλη, οἱ ὁποῖοι εἶνε ἄξιοι παντὸς ἐπαίνου καὶ θερμοτάτων συγχαρητηρίων.

Ἐν τέλει δὲ ἔχομεν τὴν ἐλπίδα, ὅτι θὰ εὑρεθῶσι καὶ ἄλλοι συμπολῖται, οἵτινες θέλουσιν ἀκολουθήσει τὴν ἀξίαν παντὸς ἐπαίνου πρᾶξιν ταύτην τοῦ σχόντος τὴν πρωτοβουλίαν κ. Π. Τσιτσίλια, συνιστῶντες καὶ δεύτερον ἢ καὶ τρίτον ἀκόμη βραβεῖον πρὸς ὤθησιν πρὸς τὴν παιδείαν, ἡ ὁποία εἶνε τὸ μόνον ἀσφαλὲς ἔρεισμα ἐπὶ τοῦ ὁποίου θέλει στηριχθῇ ἡ εὐτυχία τῶν μελλουσῶν γενεῶν καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς ἀγαπητῆς Πατρίδος.

Μετὰ τὸν λόγον τοῦ κ. Σχολάρχου ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος Ποταμοῦ κ. Εὐαγγέλου Κομνηνοῦ ἐν μέσῳ παταγωδῶν χειροκροτημάτων καὶ συγχαρητηρίων ἡ ἀπονομὴ τῶν βραβείων εἰς τοὺς μαθητάς. Πρὸς γενικὴν δὲ εὐχαρίστησιν τῶν παρισταμένων, λαβὼν τὸν λόγον ὁ κ. Ἀντώνιος Ι. Τριφύλλης παρεκάλεσε τὸν κ. Σχολάρχην ἐκ μέρους τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου ὅπως διαβιβάσῃ θερμὰς εὐχαριστίας πρὸς τὸν ἱδρυτὴν τοῦ βραβείου κ. Τσιτσίλιαν. Μεθ' ὃ ἔληξεν ἡ ὡραία καὶ σεμνὴ ἑορτὴ ἥτις ἀναμφισβητήτως ἐσημείωσε ἕνα εὐγενῆ σταθμὸν εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν ἐξέλιξιν τοῦ τόπου μας.

ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟ

—Σχολικὴ ἑορτὴ καὶ παιδικὸ θέατρο.
— Νέα καὶ παληὰ ἐποχή.

Τὰ μαθήματα τῶν σχολείων τελείωσαν, ἔγειναν ἐξετάσεις καὶ στὸ τέλος, ὅπως πάντα ἔγεινε ἡ σχολικὴ γιορτή.

Καὶ ἐφέτος στὴ σχολικὴ γιορτὴ τὰ σχολειά μας παρουσίασαν στὴν κοινωνία μιὰ ἔκπληξι, γιατὶ θέλησαν νὰ δώσουν σ' αὐτὴν φαιδρότερη καὶ πανηγυρικότερη ὄψη, νὰ δείξουν τὶ ἀξίζουν τὰ παιδάκια ὅταν κατάλληλα μορφώνονται, καὶ νὰ κάμουν τὸ λαὸ ζωηρότερα νὰ ἐνδιαφερθῇ γιὰ τὸ σχολειό του, τὸ ἔργο του καὶ τὶς ἀνάγκες του.

Στὴν εὐρύχωρη αὐλὴ τοῦ σχολείου ἔγεινε παιδικὸ θέατρο. Ἡ ἐμπνευσις ἦταν τῶν δασκάλων κ. κ. Δημ. Στρατηγοῦ καὶ Ἐριφύλης Γουνέα. Μαθητὲς καὶ μαθήτριες ἐξασκήθησαν στὸ παίξιμο τῶν ρόλων τους, καὶ τὰ μέλη τῶν σχολικῶν ἐπιτροπῶν ὑπεστήριξαν ἔκθυμα τὴν ἐκτέλεση τῆς ὡραίας ἰδέας.

Ἀπάνω σὲ πρόχειρη σκηνή, ποὺ φτιάχθηκε καὶ ἐφιλοτεχνήθηκε ὑπὸ τὴν ὁδηγία καὶ ἐπίβλεψη τοῦ ἀσχολουμένου ἐρασιτεχνικὰ καὶ εἰς τὸ θέατρο κ. Ν. Μακρίδου, ἐπαίχθησαν κωμῳδίτσες ξεκαρδιστικὲς δραματάκια συγκινητικά, καὶ ἀπηγγέλθησαν ὡραῖοι διάλογοι καὶ μονόλογοι καὶ ἐνθουσιαστικὰ ποιήματα. Στὸ τέλος τραγούδησαν μαθητὲς καὶ μαθήτριες μελωδικώτατα διάφορα ἄσματα κατενθουσιάσαντα τοὺς παρισταμένους.

Ὅλοι ἔφυγαν κατευχαριστημένοι ἀπὸ τὴν ὡραία ἑορτή, ἡ ὁποία ὑπῆρξε νεωτεριστικὴ καὶ πρωτοφανὴς γιὰ τὸ χωριό μας, συγχρωνισμένη γιὰ τὴν ἐποχή μας, διδακτικὴ καὶ τερπνὴ γιὰ τὸ κοινό, καὶ σκόπημη γιὰ τὴν ἐκπαίδευση.

Στοὺς κ. κ. Μηνᾶ Καρύδην πρόεδρον τοῦ Ταμείου ἐκπαιδευτικῆς προνοίας, Κ. Κρητικὸν πρόεδρον σχολείου θηλέων, Μηνᾶν Ἀνδρόνικον σχολικὸν ταμίαν καὶ λοιπὰ μέλη τῶν σχολικῶν ἐπιτροπῶν, ὀφείλεται ζωηρὰ εὐγνωμοσύνη καὶ θερμὰ συγχαρητήρια γιὰ τὴν ποοθυμίαν μὲ τὴν ὁποίαν συνέτρεξαν τὴν ἰδέαν τοῦ παιδικοῦ θεάτρου στὸ σχολεῖο, καὶ γιὰ τοὺς προσωπικοὺς κόπους ποῦ κατέβαλαν γιὰ τὴν ἐπιτυχία του.

— Ἔργα ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας.
— Ἡ συγκοινωνία τοῦ Χωριοῦ.
— Χρησιμοποιεῖται ὁ «Σωσίπολις πλοῦτος»

Ὅπως καὶ ἡ ἀγαπητὴ «Φωνὴ» ἔγραψε πρόκειται νὰ γίνῃ ἀμαξητὸς δρόμος ἀπὸ τὸ συνοικισμό μας Ἅγιος Σώστης πρὸς τὸ συνοικισμὸ Πίσω Πηγάδι. Τὰ χρήματα μαζεύτηκαν καὶ τὴν πρωτοβουλία τὴν ἔχει ὁ κ. Ἐμμανουὴλ Γ. Στρατηγὸς ποῦ μένει στὴν Ἀθήνα.

Ἡ κατασκευὴ τοῦ δρόμου αὐτοῦ θὰ ἐξυπηρετήσῃ τὴν ἐσωτερικὴ συγκοινωνία τοῦ χωριοῦ, θὰ σώσῃ τὸ Σχολεῖο ἀπὸ τὰ νερὰ ποῦ λιμνάζουν τὸν χειμῶνα γύρω του, καὶ θὰ δώσῃ νέα ὄψι εἰς τὴν Κοινότητα. Μερικοὶ μόνον ποῦ ὁ δρόμος τοὺς πέρνει λίγο ἀπὸ τὰ κτήματά τους παραπονοῦνται, ἀλλὰ πιστεύω πὼς καὶ αὐτοὶ θὰ πεισθοῦν εἰς τὸ τέλος νὰ ὑποχωρήσουν ἀφοῦ πρόκειται γιὰ ἔργο κοινῆς ὠφελείας.

Καὶ ἐπειδὴ λόγος γιὰ ζητήματα καὶ ἔργα κοινοῦ ἐνδιαφέροντος, ἔχωμεν νὰ σημειώσωμεν ὅτι μία ζωηρὴ διάθεσις καὶ μία ὁρμητικὴ κίνησις παρατηρεῖται ἀπὸ τὴν ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία εἰς ἐκτέλεσιν ἔργων κοινοφελῶν.

Ἐδῶ ὁ «Σωσίπολις πλοῦτος» ποῦ κατὰ τὸν Ἀριστέλη ἀποτελεῖ στοιχεῖο ἐθνικῆς δυνάμεως καὶ κοινωνικῆς προόδου, δὲν κλείεται μέσα στὶς κάσες καὶ δὲν λατρεύεται ὡς μαμωνᾶς, ἀλλὰ χρησιμοποιεῖται πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων ἀγαθῶν. Ἔτσι ἡ δενδροφύτευσις τῶν γύρω τοῦ χωριοῦ μας γυμνῶν λόφων καὶ βουνῶν, ὁ ἐξωραϊσμὸς τῆς παραθαλασσίας ἐξοχῆς μας ***«Δημιῶνας»*** ποῦ τείνει νὰ ἐξελειχθῇ σὲ λουτρόπολη, ἡ κατασκευὴ μεγάλης στέρνας γιὰ πόσιμο νερὸ ἐκεῖ, ποῦ εἶνε μιὰ ἀπὸ τὶς πληὸ ἀπόλυτες καὶ ζωτικὲς ἀνάγκες τοῦ εὐλογημένου αὐτοῦ τόπου, ἡ κατασκευὴ καὶ ἄλλων μικρῶν ἀμαξητῶν δρόμων μέσα στὸ χωριό, καὶ ἡ φυτευση δένδρων καλλωπιστικῶν κι' ἀλλα ὡραῖα τέτοια πράγματα περιμένουν τὴ μεγαθυμία καὶ τὴ γενναιοδωρία τῶν εὐτυχούντων τέκνων τοῦ χωριοῦ μας. Καὶ δὲν θ' ἀργήσουν γιὰ νὰ ἐκτελεσθοῦν.

— Ὁ θερισμὸς εἰς τὸ χωριό.
— Ἡ ἐπίσκεψις τῆς Γρύππης.

Συναγερμὸς εἰς τὸ χωριό ! Ὅλοι στὰ ὅπλα ! Ἄνδρες, γυναῖκες, παιδιά, νέοι, γέροι, κορίτσια μὲ τὰ δρέπανα ξεκινοῦν γιὰ τὰ χωράφια ὅπου εἶνε τὸ μέτωπο γιὰ νὰ κόψουν κεφάλια —χρυσὰ κεφάλια— σταριοῦ ποῦ ὥριμα γέρνουν καὶ περιμένουν τὴ θυσία χωρὶς ἀντίσταση.

Καὶ τὸ χρυσοφόρο εἰσόδημα πέφτει στὰ χέρια τῶν θεριστάδων μὲ μεγάλη εὐκολία γιὰ νὰ πάῃ στὴ θυμωνιά, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ στὸ πλατὺ ἁλώνι νὰ βγῇ τὸ ξανθὸ τὸ σιτάρι, ποῦ θὰ θρέψῃ τὸν κόσμο.

Λαμποκοποῦν τὰ δρεπάνια στὰ χωράφια κάτω ἀπὸ τὸν Ἥλιο, δρώνουν στὴ δουλειὰ οἱ θεριστάδες, δένουν τὰ χέρια τὰ γερὰ καὶ κουβαλοῦν τὰ δεμάτια τὰ στάχυα στὶς θυμωνιές, ἐνῷ τὸ χράπ ! τῶν κοβομένων σταχυῶν συνοδεύει τὸ γέλοιο καὶ ἡ χαρὰ τῆς καρδιᾶς τῶν γέρων νοικοκυραίων, καὶ τὸ πρόσχαρο τραγοῦδι τῶν κοριτσιῶν.

Δὲν θὰ βαστάξῃ πολλὲς μέρες ὁ θερισμός, γιατὶ τὸ μέρος μας δὲν ἔχει θεσσαλικοὺς κάμπους. Ἀλλὰ ἡ φιλεργία καὶ ἡ δραστηριότητα τοῦ φρονίμου γεωργοῦ καὶ ἡ ἐντατικὴ καλλιέργεια ποῦ ἐφαρμόζει στὸ φτωχὸ χῶμα, θ' ἀποδόσουν τόσο, ὅσο θὰ μποροῦσε νὰ ἐξοδεύσῃ ἐλάχιστο χρηματικὸ ποσὸ γιὰ τ' ἀλεῦρι του. Καὶ αὐτὸ θὰ εἶνε ἀρκετὸ γιὰ τὸν καλὸ γεωργό. Θὰ μένῃ εὐχαριστημένος.

Νὰ καὶ ἡ Γρύππη ! Δὲν ἀρκεῖ ποῦ κάνει κάθε χρόνο τὸ γύρω της, ἀλλὰ τὸν κάνει καὶ διπλὲς φορὲς καὶ δὲν ἐννοεῖ νὰ μᾶς ἀφήσῃ ἡσυχους. Καὶ μὲ τὸ κρῦο ἔρχεται καὶ μὲ τὴ ζέστη δὲν φεύγει. Ἀδιάκριτη ἔχει γείνῃ καὶ πολὺ περίεργη. Κτυπᾶ τὶς πόρτες μὰ δύσκολα τὶς ἀνοίγουν. Ἡ ἐμπειρία, ἡ ἐπιστήμη καὶ τὸ ἠθικὸ θάρρος τῶν κατοίκων τὴν ἀποδιώχνουν καὶ δὲν τὴν ἀφίνουν νὰ χαράξῃ λυπηρὰ ἴχνη στὴ διάβασή της.

ΜΟΝΙΜΟΣ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΗΣ ΚΥΘΗΡΑΪΚΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ «Κυθηραϊκὴ Ἀδελφότης Πειραιῶς-Ἀθηνῶν» ἐρχομένη εἰς ἐνίσχυσιν τῶν προσπαθειῶν πρὸς κατασκευὴν λιμένος, ἀπηύθυνε, κατόπιν συνεδριάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου της, τὴν ὑπ' ἀριθ. 9 καὶ ἀπὸ 27 Ἰουνίου ἔγγραφον ἐγκύκλιον αὐτῆς πρὸς τοὺς κ. κ. Προέδρους τῶν Κοινοτήτων τῆς Νήσου μας, διὰ τῆς ὁποίας συνιστᾷ ὅπως τὸ ἔργον τοῦ λιμένος τύχῃ τῆς ὁμοθύμου ὑποστηρίξεως ἁπάντων τῶν Κυθηρίων καὶ τῶν Κυθηραϊκῶν ὀργανώσεων.

Τὸ ἔγγραφον τονίζει ὅτι δέον νὰ ἐκλείψωσι ἀπὸ τὴν διάνοιαν πάντων αἱ ἀνάξιαι τοῦ εὐφυοῦς Κυθηρίου τοπικαὶ διαιρέσεις, καὶ ὅτι συγχρόνως καὶ μὲ τὰς ἀντιλήψεις τῆς κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐράνων κρίνεται ἄσκοπος καὶ ἐπιβλαβὴς ἡ ἀκαίρως προκληθεῖσα συζήτησις περὶ τοῦ μέρους τῆς κατασκευῆς τοῦ λιμένος ὅπερ ἔχει ἤδη καθορισθῇ ἐπὶ τῇ βάσει μελετῶν τῶν ἁρμοδίων μηχανικῶν.

Ἡ ἐγκύκλιος ἐν τέλει προσκαλεῖ τοὺς κ. κ. Προέδρους ὅπως ἀναλάβουν τὴν πρωτοβουλίαν ἵνα καὶ μετ' ἄλλων ἐγκρίτων συμπολιτῶν προβοῦν εἰς τὴν ὀργάνωσιν μεγάλων τοπικῶν ἐπιτροπῶν πρὸς συλλογὴν ἐράνων ὑπὲρ τοῦ λιμένος, καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν σύμφωνα πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὰς ἀντιλήψεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐνδιαλαμβανομένων ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ ὁδηγιῶν.

ΑΙΦΝΙΔΙΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ

Ὁ ἑβδομηκοντούτης Ἐμμανουὴλ Γεωρ. Κομηνὸς ἀπὸ τὰ Ντουριάνικα ἀνευρέθη νεκρὸς εἰς τὴν θέσιν Μαγκουνάδες. Ἐπειδὴ ἠγέρθησαν ὑπόνοιαι περὶ ἐγκλήματος αἱ ἀρχαὶ ἐπελήφθησαν ἀνακρίσεων.

ΤΡΑΓΙΚΟΝ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑ

Τὸ ἑξαετὲς ἀγοράκι ὀνόματι Ἐμμανουὴλ τοῦ ἐκ Καστρισιανίκων κ. Παναγιώτη Νοταρᾶ ἢ Καντήλα παρασυρθὲν ὑπὸ σφοδροτάτου ἀνέμου ἐρρίφθη ἐντὸς ἀκαλύπτου φρέατος καὶ ἐπνίγη.

ΝΕΑ ΟΔΟΝΤΟΪΑΤΡΟ